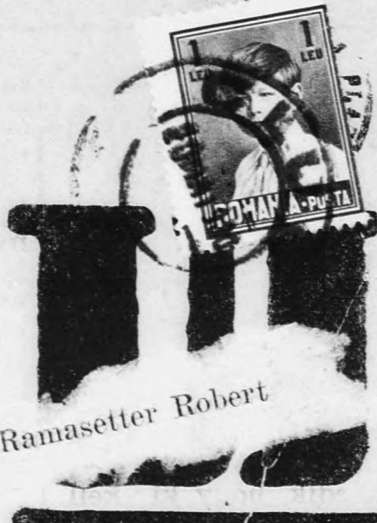

Uj Kelet az egyetemes erdelyi... az új kelet politikai... az új kelet politikai... az új kelet politikai...

az új kelet politikai... az új kelet politikai... az új kelet politikai... az új kelet politikai...

az új kelet politikai... az új kelet politikai... az új kelet politikai... az új kelet politikai...

Ramasetter Robert

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPLAP

Előfizetés és kiadóhivatal... Adresa: Károlyi L. P. (v. Brassó-utca) 11. Telefon: 6-77.

Száll. teljes (nyomda) 100.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ... 1100 hft
Félévre ... 600 hft
Negyedévre ... 300 hft
Egy hónapra ... 110 hft

Külföldi előfizetési árak:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

Adóbehajtás jutalékos alapon

Rettenetes adóhadjárat folyik mindnyájunk ellen esztendőök óta. A modern adóprés minden fegyverével felszerelt és jól megszervezett adóbehajtók valószínű hadserege kíméletlen és késhegyig menő harcot folytat a védtelen adófizetőkkel. Lehuzott üzletredőnyök, kihalt gyárkémények és árukkal megrakott strázsaszekerek hossza sora jelzi ennek a háborúnak egyes fázisait. Szörnyű harcot kell vívjon minden adófizető és ma-holnap minden kereskedő, iparos és szabadfoglalkozású ember csak azért dolgozik erejét megfizetve, hogy eleget tudjon tenni az államkassza követeléseinek.

Mióta várjuk ennek a harenak az enyhülését! Mióta várjuk, hogy a pénzügyi kormány legalább egy hajszállal enyhíteni fogja az adóprés szorítását, amely napról-napra jobban fenyeget azáltal, hogy az adófizetőknek nemcsak a pénzt, de a lelkét is kinyomja. Ugy lát-szik hiábavaló és meddő minden remény-ség. Az adófizetők váratlanul új meg-lepésre ébredtek. Madgearu pénzügy-miniszter újra megfújta a harci kürtöt és az adószedők friss lendülettel fognak rárontani az adófizetőkre.

A szó szoros értelmében fantasztikus törvényjavaslattal készült el a pénzügy-miniszter. Három-négy és öthónapi fi-zetést ígér jutalmul a törvényjavaslat azoknak a pénzügyigazgatóknak, akik december 31-ig tízzel-vassal beinkasz-szálják a hátralékok 85-100 százalékát. Azok a pénzügyigazgatók pedig, akik az elmúlt évi hátralékokat szállítják be az államkasszába, három percentsé- kapnak jutalékképpen.

Ha ebből a javaslatból törvény lesz, az másszóval annyit jelent, hogy az ál-lam maga mellé veszi társnak az „üz-letbe” a pénzügyigazgatókat. Nem tud-juk azonban elhinni, hogy ebből a ja-vaslatból törvény legyen. Nem tudjuk elhinni, noha a parlament többségében, sajnos nem sokat lehet bízni, hiszen ha hangok emelkednek majd a javaslat ellen Madgearu éppen úgy kabinetkérdést fog csinálni ebből a javaslatából is, mint a CFR beruházási programjából, vagy a szesztorvényből és akkor, a bianco le-mondásokkal megvert honatyáknak meg-int nem lesz más választásuk mint meg-szavazni ezt a szerencsétlen, kétbalkezes törvényjavaslatot. Megszavazni ezt a javaslatot, amely elképzelhetetlen ka-tasztrófát rejt a méhében. Hiszen, ha az adóbehajtók „társtulajdonosok” lesznek, akkor kitől várjon az adófizető kímé-letet és belátást?

A pénzügyigazgatóknak diszkrécióná-lis joguk van haladékok adni, ha úgy látják, hogy az adófizetőnek ez a ké-rése jogos és méltányos. Hogyan fognak azonban e jogokkal élni a pénzügyigaz-gatók, ha a hátralékok behajtásában üzletileg érdekelve lesznek?

Az államnak szüksége van pénzre? Rendben van. Még több pénzre van szüksége? Az is rendben van. Csak az nincs rendben, ha a pénzügyminiszter ilyen elképesztő módon akarja a bevé-teleteket fokozni. Az adók már is elvisel-hetetlenek, minden újabb megszorítás — katasztrófa. Ki tehet arról, hogy az ál-lam nem tudja rentábilissá tenni mono-póliumait? Az adófizetők bizonyára nem tehetnek róla. Miért kell őket megig-yák a levét ennek. Hiszen közel két esztendő

óta elegendő idő volt a régi bűnök el-tüntetésére és a gyökeres reorganizá-cióra.

Azt mondja a kormány, hogy a libe-rálisok négyesztendő gazdálkodása ret-tenetes hiányokat ütött az állam vagy-onában? Ezt is értjük. Csak azt az egyet nem fogjuk tudni sohasem megérteni, hogy ezeket a lyukakat miért kell be-tömni azoknak, akik eddig egyebet sem

tettek, mint az egymástkövető kormá-nyok szerencsétlen gazdasági politiká-ját és a fantasztikus méretű korrupciók gyakorlati eredményeit nyögték. A nem-zeti parasztpárt ifjúsági szervezetei hó-napok óta sorozatos népgyűléseken kö-vetelik a köztisztviselők, miniszterek és más állami dignitáriusok vagyona ere-detékének megvizsgálását és a bűnös ut-on szerzett vagyonok elkobzását. Ehelyett

azonban ajándékba kapjuk Madgearu új törvényjavaslatát.

A pénzügyminisztert ugylátszik nem nyugtalanítják a bezárt üzletek és a ki-halt gyárkémények. . . Mert ha ebből a javaslatból törvény lesz, lehet az is, hogy megteik az államkassza, de biztos, hogy az üzletekből és műhelyekből újra rákerülnek a portékák a tragikus stráf-szekerekre.

Bratianu Vintila Averescu tábornokkal szövetségbe akarja megbuktatni a kormányt

Averescu még habozik, hogy elfogadja-e a fegyverbarátságot, de a párt május végére összehívott kongresszusát elhalasztotta

Bucuresti-Bukarest, május 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Averescu tábornok a párt kongresszusát, amelynek május hó végén kellett volna öss-zeeülnie, bizonytalan időre elhalasztot-ta. Averescu az egyes megyei szerveze-tek elnökeihez intézett köriratában bi-zonyos technikai indokokat hoz fel a kongresszus elhalasztásának okául, be-avatott körökben azonban arról tudnak, hogy az averescianus kongresszust azért halasztották el, mert Averescu tábor-nok politikai elképzeléseiben radikális változás állt be.

Egyes verziók szerint Bratianu Vin-tilának megbízottjai felkeresték Ave-rescu tábornokot és a liberális párt el-nöke nevében ajánlatot tettek neki egy szoros közös ellenzéki front megszerve-zésére. Averescu tábornok válasza, hír szerint negatív volt s a néppárt elnöke kijelentette volna, hogy pártja saját erejéből fog harcolni továbbra is.

A liberális részről jött intervenció azonban direkt akcióra serkentette a

néppárt elnökét. Ennek tulajdonítják azt, hogy Averescu tábornokot az el-múlt napokban magánkihallgatáson fogadta Miron Christea régenpatriárcha. A kihallgatás részleteiről semmi sem szivárgott ki, annál kevésbé, mert Averescu tábornok a legszűkebb baráti köréhez tartozó politikusoknak sem árult el semmit a régenpatriárával folytatott beszélgetésekből.

Averescianus politikai körökben ezzel egyidejűleg élénken kommentálják azt a tényt, hogy Goga Octavian nemrégiben Bécsben járt s ebből az utazásból bizonyos következtetéseket igyekeznek levonni, amelyek szerint Averescu tá-bornok régenstanácsi kihallgatása és Goga Octavian külföldi útja között ösz-szefüggés van. A párt elnöke egyébként bizalmas levélben Bukarestbe rendelte a párt vezéréit és megyei szervezetei-nek elnökeit. A liberális párt vezérkara annál inkább nagy jelentőséget tulaj-donít Averescu tábornok audienciájá-nak, mert a néppárt elnöke többször jelentette ki egészen kategorikusan for-mában, hogy semmilyen körülmények

között sem fogja felkeresni sem a ré-genstanácsot, sem a régenstanácsnak valamelyik tagját mindaddig, míg nem kap formális meghívót. Ami annyit je-lentene, hogy Averescu tábornok nem saját kezdeményezésre, hanem a régen-patriárcha hívására jelent meg a ki-hallgatáson.

Újabb verziók szerint Bratianu Vin-tila tegnap személyesen kereste fel Averescu tábornokot, hogy még egy-szer megismételje neki az együttműkö-dési ajánlatot. A verziók szerint Ave-rescu tábornok Bratianu Vintilával szemben is hajthatatlan maradt és az együttműködés feltételül azt a követelést állította fel, hogy mindenképp Bratianu Vintila tisztázza azt a körülményt, hogy miért kellett az Averescu-kormányt puccszerűen távozni a kormány éléről. Erre azonban a liberá-lis párt elnöke nem volt hajlandó. Az Averescu-párt egyes vezérei azonban hajlanak a liberális párttal való szoros együttműködés gondolatára felé és ebben az irányban igyekeznek befolyásolni Averescu tábornokot is.

Taktikát változtattak a hindu nacionalisták

Az indiai alkirály kihallgatáson fogadta a hindu liberálisok vezérét

Mohamed Gandhival akar tárgyalni. — Sholapurban helyreállott a rend. — Tovább folyik a harc.

London, május 19. Bombayból jelen-tik, hogy újabb nacionalista önkéntes csoportok érkeztek, Dharsanaba és Si-rodába s holnap reggel mindkét helyen megakarják ismételni a támadást a só-raktárak ellen. Delhiben Lord Irwin indiai alkirály ma fogadta Mohamed Alit, az indiai liberálisok vezérét, aki a kihallgatás során kifejtette politikai koncepcióját és jövő terveit. A liberális vezér hír szerint engedélyt kért arra, hogy Gandhit internálságában felke-reshesse és vele tárgyaljon.

Háromezernél több letartóztatott

London, május 19. Az Indo-Express közlése szerint az indiai nacionalisták taktikát változtattak s most arra töre-kednek, hogy a karhatalom közülök többet tartóztasson le, mint amennyi az internáló táborokban és a börtönökben elfér. A tudósító-iroda jelenti, hogy Bombayban, Kalkuttában és Madaras-

ban a nacionalista önkéntesek provokál-ták a rendőrséget s a rendet csak letar-tóztatásokkal lehetett helyre állítani. A rendőrség az állami sóraktárak épüle-tei előtt is kénytelen volt számos letar-tóztatást eszközölni. Dharsanaban és Sirotában 400 önkéntest tartóztattak le és a többi városokban tegnap a letar-tóztatottak száma meghaladja a két-ezerhatszázat.

Több helyütt nők és gyermekek állot-tak a rendőrök elé és törvényellenesen termelt sób mutattak a karhatalom vezetőinek abban a reményben, hogy őket is őrizetbe fogják venni.

Drótvágó ollókkal indul meg az új offenzíva

London, május 19. Bombayi jelentés szerint a hindu nacionalista önkéntese-ket drótvágó ollókkal látták el, hogy így felszerelve indítsák meg a táma-dást az állami sóraktárak ellen.

Naidu asszony a külföldi laptudósi-tók előtt hangoztatta, hogy a polgári ellenállási mozgalom vezetőinek erköl-csi kötelességük az angol uralom elleni harc továbbvezetése, mert ha nem is oly nagy mértékben hivatottak a hindu nép vezetésére, mint internált vezérük.

A British United Press távirata sze-rint a nacionalista önkéntesek az utó-bbi két napon át több elkeseredett, de hiábavaló kísérletet tettek a sóraktárak elleni attackra, de mindannyiszor er-edménytelenül. A rendőrség a támadókat letartóztatta.

London, május 19. A Daily Telegraf távirata szerint Sholapurban teljesen helyreállott a rend és a kereskedelmi élet is normális. A bazárok forgalma megelégnült. Az utcákról valószínűleg e hét végén visszavonják a katonai őr-járatokat s megszüntetik az ostromál-lapotot.

9.30: Hírek. 10.30: Ányos akadémia disz-rangszó az Egyetemi járásjelentés. 12.05: cigányzenekarának : Hírek-etaoishnrdu 25: Hírek. 1: Pontos jelentés. 2.30: Hírek. családja. 4.45: Pontos jelentés. 5: Tót—ma- 5.30: A Mandits-sza- erensnye. 6.50: Német Bródy István felol- melódiák — felédhe- 7.50: A Szent István ának hangversenye. f. Bach—Liszt: Fan- Változatok. Mozart: mpromptu fis-dur. Eti- . Roziczky: Berceuse. orale Gentile. Grétry: t. Beethoven—Kreys- aniai Imre: Vidalita, ia keringő. Sandro a. Utána kb. 10.10: hójárásjelentés, hírek, na a bécsi állami Ope- angversenye. Reger: és Herzenstausch. un meiden. Konrath: gnung. Utána: A Fez- az Ostende-jazz és cigányzenekarának Ostende-kávéházból. öcker: „Koldusdiák“ ofonon. 21: Leipzigi ana 24-ig szórákóztató -1.30: A dresdeni vo- l. 18.40: Parkington- dland Regional. Utá- Vacsorai zene. 20.30: című operájának elő- yű zene. 0: Prága. 22.20. Jazz. dám óra. Utána gra- dió sporthírek. 21.02: ngoraverseny. 22.10: Közzene. 20.30: Varsó. 20.30: Fuvósötös. 21 mezene. 22.20: Mo- nyű zene. 21.40: Vasárnap Amager- 21.40: A távol Kelet -23.50: Frankfurt. egyes zene. 20.30—24: Utána könnyű zene. háár: „A pacisirta“ e- nyű zene. lkornak bűnözésének sche hangversenyéne- lokat ad elő. 20.30: grin előjátéka zal. és annhauser: Csarnok- Hollandi aria. Tris- dda halála. Mesterdal Közreműködik Aehsel rda József kamara- Hangverseny. 22.15: ok. 21: Rádiózenekar.

rdetések

KRÉNYEK

égzősők részére is min- mérő pultok KERTESZ- telefon 314. Kivánatra ár- et Brassó és vidékére: ITTES B-asov

Német, román nyel- vekben perferkt levele- zőt, ki a könyveléshez is ért, keresünk. Aján- latokat „Azonnal” jel- igére a kiadóba.

SCHWARTZ IG- NACNÉ orth. köser VEGETARIUS ÉT- TERME és tejszarnoka Reg. Ferdinand (Wes- selényi-utca) 10. szám alatt megnyit. Ugyan- ott naponta friss tehen és bivalytej, ugyzsin- tén naponta frissen ké- szített tejszín, tejföl vaj és túró kapható. Csecsemőknek és be- tegeknek illandóan egy tehéntől fejt tej is kapható házhöz szál- litva is.

ELEGÁNSAN buto- rozott különbejáratú kertrenyilő szoba, für- dőszoba használattal kiadó. (Eszterházy-utca 17/a. (Str. Balcescu).

Németország új militarizmusa

A „pacifista“ Németország többet költ a hadseregére, mint II. Vilmos militarista hadvezetősége a háborút közvetlenül megelőző években

Pacifista beszédek és militarista számok

Berlin, május 19. A németországi költségvetés vitája során a birodalmi gyűlés behatóan foglalkozott a hadügyminisztérium kiadásával s ebből az alkalomból a német parlament progresszív képviselői bizonytalan konstataciókat, hogy az új német militarizmusnak ugyanolyan jó étvágya van, mint amilyen II. Vilmos korában volt.

A hajógyárak már építik az A. páncélos cirkálót s ennek az építési költségei meg fogják haladni a 100 millió márkát. Emlékeztet még, hogy a hadügyminisztérium még ez év folyamán meg akarta kezdeni a második páncéloscirkáló, — a híres B. cirkáló — építését is és erre a célra már az idei költségvetésbe fel akart venni 2,9 millió márkát. A második cirkáló építésére azonban — legalább egyelőre — nem kerül sor, mert nemcsak a demokraták, a szociáldemokraták és kommunisták vonultak fel zárt sorokban a hadügyminiszter javaslatára ellen, hanem a miniszterelnök pártjának, a centrumnak is legtöbb képviselője a páncélos cirkáló építése ellen foglalt állást. Így aztán a B. páncélos terveit legalább is egy időre vissza kellett tenni a hadügyminisztérium irattárába. Természetesen ezzel még nincs egyszer s mindenkorra elintézve az építkezés ügye az első szavazást még néhány fogja követni s így nagyon is korai lenne a pacifista szellem felülkerekedését ünnepelni abban, hogy a cirkáló építése elhalasztódott.

A katonai költségvetés azonban rendkívül érdekes számokat hozott napvilágra. Például nem érdektelen elgondolkozni azon, hogy Németországnak 1913-ban (tehát a háborus készülődés legvirágosabb esztendejében) 1200 márkájába került minden egyes német katonára felszerelése. 1930-ban (tehát a Young-szerződés ratifikálásának évében) a német hadsereg 2280 márkát költ minden egyes katonájának felszerelésére. Majdnem kétszer annyit, mint akkor — háborúra készült. . .

A német hadsereg 1913-ban 500 ezer embert tartott fegyverben s ez a hadsereg (fegyverek, munició, hadiszerek stb.) 65,7 millió márkába került, — a mostani német hadsereg 100.000 emberből áll, de ez a sereg kerek 95 millió márkát emészt fel.

A hadsereg a kézi lőfegyverek — puskák és karabélyok — „karbantartására“ évi 5,3 millió márkát költ (a háboru előtti évek 2,2 millió márkájával szemben). A versaillesi szerződés Németország 102.500 kézi lőfegyvert engedélyezett, tehát minden egyes puskát „karbantartása“ évenként 51,47 márkába kerül, ugyanakkor, amikor egy új fegyver beszerzése a külföldön mindössze 100 márkába kerül. . .

A német hadseregnek 7,8 millió márkára van szüksége, hogy 540 ágyúját és aknavetőjét „karbantarthassa“ — tehát körülbelül háromszor annyi pénzre, mint amennyire a háboru előtti hadsereg egész tüzérsége került. . .

Municióra évenként 32,1 millió márkát költ a német hadvezetőség, míg a céltablek 1,2 millió márkába kerülnek minden évben. (Az ötször ekkora békehadereg ennek az összegnek csak körülbelül a felét költötte el). Egymillió márkába kerül a térképek és katonai fényképek készítése — hétszer annyiba, mint amennyit 1913-ban költöttek erre a célra.

A statisztikai számoknak ezt a szembeállítását a végtelenségig lehetne folytatni, azonban már ennyi is elég annak a megállapításához, hogy a „leszerelést“ Németországban sem veszik túlságosan komolyan, hiszen a pacifista beszédekkel nagyon militarista számok állnak szemben.

Groener német hadügyminiszter nem titkolja, hogy a német katonaság haderejét erős, aktív és akciószerű szervezettel akarja fejleszteni. S abból sem csinál titkot, hogy nincsen különösebben jó véleménye II. Vilmos császár egykori

haderejéről.

Groener hadügyminiszter a régi német hadsereg legjobb tábornokai közé tartozott. Az utóbbi években behatóan foglalkozott a hadtudománnyal és több tudományos munkát írt. Könyveiben igen élesen mondott kritikát a világ-háboru német hadseregének főparancsnokságáról és a magasrangú német katonatisztekéről. Megállapítja ugyan, hogy okvetlenül szükség van a „feltétlen engedelmességre“ — de azt is, hogy engedelmesség és engedelmesség között nagy különbség van. Kifejti, hogy a tiszteknek és altiszteknek végre kell hajtaniuk a kapott parancsokat, de számolniuk kell azzal is, hogy a parancsok kiadása és kézbesítése között idő telt el, tehát önmaguknak kell mérlegelniük, hogy mennyiben változott meg a helyzet. A

német birodalom hadügyminisztere tehát — mint tudományos író — arra az álláspontra helyezkedik, hogy ki kell fejleszteni a hadsereg tisztjeiben és altisztjeiben az önálló cselekvés képességét, s ezzel párhuzamosan, természetesen a felelősségérzetet is.

A hadtudományi író Groener tábornok tehát azt az álláspontot foglalja el, hogy a kis német hadseregnek sokkal jobbnak kell lenni, mint amilyen a háboru előtti nagy német hadsereg volt. Természetesen egy ilyen hadseregnek a kiképzése sokkal több kerül. S a német hadügyi költségvetés bizonyítja, hogy Groener hadügyminiszter nagyon is meg szívelte Groener hadtudományi író tanácsait. . .

Azon azonban, hogy ez a béke ügyét szolgálja-e, már nem lehetne vitatkozni. . .

Öngyilkos lett egy kolozsvári fiatal feltaláló

Állása elvesztése és reménytelen szerelme miatt lett öngyilkos Haris Andor

Cluj-Kolozsvár, május 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ujabb tragikus eseménye van a kolozsvári öngyilkosságok fekete krónikájának. Az elharapódzott öngyilkossági járvány ez alkalommal egy igen tehetséges fiatalembert sodort a halál örvényébe. Haris Andor, a Törzs és Ormay cég volt műszaki rajzolója, akinek találmányairól irtak nem is oly régen a lapok, vasárnap reggel morfiummal megmérgezte magát Széchenyi-tér 39. szám alatti lakásában.

A tragikus sorsú fiatalembert néhány hónappal ezelőtt becsajátották az állásból. Azóta súlyos megpróbáltatások közepette, állás nélkül tengődött. Ehhez hozzájárult még a fiatalember reménytelen szerelme, amelyet állásának elvesztésével végleg elveszítettnek látott.

Az utóbbi napokban az elkeseredettség annyira erőt vett rajta, hogy kritikusi helyzetéből az egyedüli kiutat a halálban látta. Napokon keresztül nem mozdult ki lakásából és teljesen elzárkózott minden társadalmi élettől. Szobájában ült egész nap.

Háziaszonyja elmondotta, hogy szombaton azt mondta neki, hogy reggel ne zavarják, mert el akar utazni. Amikor a szobaleány megkérdezte tőle,

hogy hová utazik, a fiatalember keserű mosollyal válaszolta:

— Hogy hova? Hát egy kis csendbe, holnap „gata“ leszek. Rám fér egy kis pihenés.

Másnap reggel feltűnt a ház lakóinak, hogy Haris Andor oly sokáig tartózkodik szobájában. Már dél, is elmúlt. Ekkor dörömbölni kezdtek, de semmi választ nem kaptak. E helyett furesa hörögés hallatszott ki a szobából.

Azonnal értesítették a harmadik kerületi rendőrséget és a rendőrség emberei feltörték a fiatalember lakásának ajtaját.

A szobában borzalmas látvány tárult eléjük. Haris Andor habzó szájjal, gőrcsösen feküdt az ágyon. Az ágy előtt a földön a gyilkos morfiumpfeskendő hevert.

Haris Andort nyomban beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol két óra agonizálás után kiszendetted.

A szerencsétlen fiatalember nem hagyott hátra bucsulevet. Lázálmában kusza sorokat írt ágyára, amelyekből többek között a következők olvashatók:

Milyen csöpp ebben a nagy mindenségben egy ember élete és szerelme. Sokan lesznek még öngyilkosok.

Az arab delegáció csufos kudarcot vallott Londonban

Anglia figyelembe sem vesz olyan javaslatokat, amelyek nem egyeztethetők össze a mandátummal

London, május 19. Közölte az Uj Kelet, hogy a palesztinai arab delegáció londoni útja kudarcra végződött. A delegáció, amely állott: Jeruzsálem murtijából, Hajamin el Husseiniből, a pa-

lesztinai arab executív elnökéből, Musa Kazim Pasából, Jeruzsálem polgármesteréből, Nasha Sidi beyből és a palesztinai arab executív titkárából, Jamal El Husiniből, tegnap nyilatkozatot

Már csak 1 nap van május 20-ig
az „ALBINA BANC“ által garantált zsidó **Kórház**
sorsjegyek húzásának napjára! Nemcsak a nyere-
ményeket, hanem a húzás napját is garantálja az „ALBINA“
100 leierért **2.700.000 lei**, közötté az **1.000.000**
leles főnyereményre lehet nyeresi esélye!

De habozzék, vegye meg sorsjegyét

Sorsjegy kapható: fodrász termekben, tőzsdékben és minden nyílt
üzletben, piaci árusoknál, a Széchenyi-féle tiüküzletben, valamint a
Központi sorsjegyirodánál Piata Unirii 20, ahonnan vidéki ren-
delések utánvétellel is eszközölhetnek.

A húzás eredménye napilapokban közhírré lesz téve és külön nyeresiménylista is lesz kiadva.

adott ki, amely többek között a következőket mondja:

Mit akartak az arabok?

„Az angol kormány visszautasította igazságos követeléseinket és csak annyit közölt velünk, hogy szakértőt fog kiküldeni Palesztinába, aki a föld és bevándorlás problémáit újra tanulmány tárgyává teszi és hogy rövid időn belül Palesztina kormányában bizonyos alkotmányos változásokat fog életbe léptetni. Ezek a változások nem felelnek meg azoknak a követeléseknek, amelyeket mi a kormány elé terjesztettünk és amelyek a bevándorlás leállítására vonatkoznak. Követeltünk továbbá törvényes rendelkezéseket arra, hogy tekintettel a telekiségre, az arab tulajdonban levő földek ne legyenek eladhatók. Követeltünk demokrata kormányzatot Palesztina számára, amelyben az ország minden rétege számarányok szerint vegyen részt. Minthogy az angol kormány ezeket a követeléseket visszautasította, a tárgyalások zsákutcába kerültek és a megbeszéléseket be kellett szüntetni. Elhatároztuk tehát, hogy hazautazunk. Mi ezt annak a benyomásnak a hatása alatt tettük, hogy a palesztinai arab problémát a brit kormány nem fogja igazságos módon megoldani. Az az erős befolyás, amelyet a cionisták a kormányra gyakorolnak, a kormányt megakadályozza abban, hogy igazságos legyen az arabokkal szemben. A delegáció azt hiszi, hogy az arabok minden eszközt meg fognak ragadni arra, hogy harcoljanak a mostani politika ellen. Az arab delegáció elhatározta, hogy Londont május 23-án elhagyja és Marszeillen át visszautazik Palesztinába.“

Az angol álláspont
A Zsidó Távirati Iroda egyik munkatársa kérdést intézett a gyarmatügyi minisztériumban, hogy az angol kormány milyen állást foglal el az araboknak ehhez a nyilatkozathoz?
A gyarmatügyi minisztérium a következőket jelentette ki:
— Nem tudjuk, hogy az arab delegáció mit ért el, hogy a tárgyalások zsákutcába jutottak. A gyarmatügyi miniszter mindjárt a tárgyalások elején világosan megértette az arabokkal, hogy az angol kormány csak olyan kérdéseket taglalhat, amelyek a mandátum keretei között mozognak, de olyan javaslatokat, amelyek a mandátum kereteit túllépik, nem vehet figyelembe. Az arab delegációnak több ízben alkalmat adtunk, hogy az arab álláspontot kifejtse és a palesztinai arabokat érintő általános problémákat szóvá tegye. Ezeket a tárgyalásokat befejeztük. Ha az arabok most azt mondják, hogy a tárgyalások zsákutcába jutottak, ez egyszerűen azt jelenti, hogy azok a javaslatok, amelyeket ők tettek, túllépik a mandátum határozatait, amiket az angol kormány nem vehet tekintetbe. Az újságíró megkérdezte, mit jelent a palesztinai arab delegációnak bizonyos alkotmányos változásokra vonatkozó célzása. A kormány képviselője kijelentette, hogy ebben a kérdésben nem tehet nyilatkozatot.

Az angol kormány hivatalos nyilatkozata
London, május 19. A brit Gyarmatügyi Hivatal a Zsidó Távirati Iroda képviselőjének adott nyilatkozatán kívül e tárgyban hivatalos kommunikét is adott ki, amely a következőképpen szól:

„Londonban a kormány tagjai és a palesztinai arab delegáció tagjai között lefolytatott tanácskozások befejeződtek. A delegáció kifejezésre hozta véleményét számos problémáról, különösen a föld és a bevándorlás kérdéséről és egy új alkotmány életbeléptetéséről. A kormány a véleményeket tudomásul vette és hangsúlyozta a delegációval szemben, hogy az általa követelt mélyreható alkotmányos változások teljesen elfogadhatatlanok, minthogy elfogadásuk esetén lehetetlenné tennék a kormány számára ama kötelezettségek teljesítését, amelyeket a mandátummal vállalt. Világosan kijelentettük a delegációnak, hogy olyan javaslatok, amelyek nem egyeztethetők össze a mandátummal, semmilyen körülmények között figyelembe nem vehetők.“

BENAMY: „KAJÜT“. (Teljes kiadás) Ara 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvtárszolgálatában.

Cuza

Bucuresti-Kelet tudós mentbe bevo a folyosó éle is ott áll k amelynek ta ru resegő h ben:

— A „pate cia forradal vidualizmus internaciona Rousseau és kedtek a mi e tanítások pitotta, hog lajdonképen lizmásban nemzetközi Pamfil Se Cuzát akarj ronescu dr., nem hisz e szárkasztiku — Ugan, győzni Cuza.

Az areoko soly. Cuza alatt, legyin — Ugan Mironescu — Igaza kell óta hag a „zsidánok ért.

Seicaru M majd Cuzán — Mondja diákjait meg volt az a Leb seau, nem ug szemben, mi Mielőtt C Seicaru szav érkezett a e megjegyzést — Cuza u gott.

Mindenki i ja oda Rasea — Maga e mába, én a Raseanu p „Fiatalisága a verekedékl Cuza: „Ma gával nem a Raseanu r egyensúlyát esoda, hiszen Cuza: „En rendüvé vált Raseanu: ságokat köve

Cuza most zik: — En Emi — mondja — mind barátá gálniceanu nekem.

— Az akk közbe Miron mint a mai. dulna a sir, hová jutott. szocialista, s — Azóta i hangzik a v Mironescu Contimporar nem megmu sábjain ön ellen agítált

— Mindez Cuza. Sőt be ben egyike alakították azóta megta az Urhoz vé 48-ik oldalá olvasható: jöttem és s következők reám Pál? apostol meg térek hozzá nekem, hogy után hü szo engedd meg. — Ime, én tam, amig r — Cuza u

Uj férfi- és fiu-ruha üzlet

Kész ruhák, valamint saját szabóságom által, saját szöveimből készült **férfi- és fiu-ruhákat, troencho és kabátokat** legujabb divat szerint készítve, legelőnyösebben szerezheti be

Mendel Lajosnál CLUJ, Calea Reg. Ferdinand volt Wesselényi-utca 2/A szám

Szabott árak!!!

Szolid kiszolgálás!!!

Cuza professzor a kamara folyosóján

Pamfil Șeicaru teológiai vitával akarja jobb belátásra bírni Cuzát, de az antiszemita vezér megmarad speciális vallási teóriája mellett
Vita a zsidókérdésről és az antiszemitizmusról a kamara folyosójának egyik sarkában

Bucuresti-Bukarest, május 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta a parlamentbe bevonult Cuza professzor, azóta a folyosó élete is viharosabb lett. Most is ott áll körülötte egy kis csoport, amelynek tagjai sorából Pamfil Șeicaru recesegő hangja hangzik ki legélesebben:

— A „pater familias” hatalma a francia forradalommal megszűnt. Az individualizmus eszmekörét felváltotta az internacionalizmus gondolatvilága. Rousseau és Luther tanai győzedelmeskedtek a művelt emberiségben. Leblain e tanítások lényegét leszűrve, megállapította, hogy a mai nemzetköziség tulajdonképpen a keresztény internacionalizmusban gyökeredzik s mint ez is: nemzetközi hatalomra tör.

Pamfil Șeicaru ezekkel a szavakkal Cuzát akarja jobb belátásra bírni. Mironescu dr., a jasiü egyetem tanára, nem hisz ebben a meggyőzésben és szárkasztikusan jegyzi meg:

— Ugyan, Șeicaru ur, ne akarja meggyőzni Cuza urat.

Az areokon körös-körül gonyos mosoly. Cuza aprókat hunyorít civikere alatt, legyint a kezével Șeicaru felé:

— Ugyan hagyjon békén engemet. Mironescu újra megszólal:

— Igaza van Cuza urnak, békében kell óta hagyni. Engedje át őt teljesen a „zsidóknak”, hiszen máshoz ugye ért.

„Maga menjen a laboratóriumba, én maradok a fiatalokkal”

Șeicaru Mironescu felé mosolyog, majd Cuzának teszi fel a kérdést: — Mondja, professzor ur, ha az Ön diákjait megkérdeznék afelől, hogy ki volt az a Leblain, Gobineau, vagy Rousseau, nem úgy állanának e kérdésekkel szemben, mint a borjú az újkapu előtt!

Mielőtt Cuza válaszolhatott volna Șeicaru szavaira, Răscanu professzor érkezett a csoporthoz, aki a következő megjegyzést teszi:

— Cuza ur intelligenciája elpárolgott.

Mindenki nevet. Cuza haragosan vágja oda Răscanunak:

— Maga csak menjen a laboratóriumba, én a fiatalokkal maradok.

Răscanu professzor megint közbevág: „Fiatalokkal? Talán a huligánokkal s a verekedőkkel”.

Cuza: „Maga egy elzsidósodott, magával nem állok szóba”.

Răscanu replikázik: „Maga pedig az egyensúlyát veszítette el, ami nem is esoda, hiszen már túl van a hetvenen”.

Cuza: „En megtisztultam és felsőbbrendűvé váltam”.

Răscanu: „Igen, felsőbbrendű marhaságokat követ el”.

„Eminescu barátja voltam”

Cuza most már indignáltan tiltakozik:

— En Eminescunak voltam a barátja — mondja — és Creanga, Alexandri, mind barátaim voltak. Maiorescu, Cogaľniceanu mind nagy jövőt jósoltak nekem.

— Az akkori Cuza azonban — veti közbe Mironescu — egészen más volt, mint a mai. Szegény Eminescu megfordulna a sirjában, ha tudná, hogy Ön hová jutott. Maga az ő idejében még szocialista, sőt anarchista volt.

— Azóta megtaláltam önmagam — hangzik a válasz.

Mironescu tovább replikázik: „A Contimporan című folyóiratot szeretném megmutatni Önnek, amelynek hátsóján Ön még az isten és Krisztus ellen agitált”.

A megtalált ut

— Mindezt nem tagadom — mondja Cuza. Sőt bevallom, hogy abban az időben egyike voltam azoknak, akik megalkotották az istentagadók klubját. De azóta megtaláltam a helyes utat, amely az Urhoz vezet. Pál apostol könyvének 48-ik oldalán, harmadik versében ez olvasható: „És amikor Ghaza utján jöttem és szembejött velem az Ur, a következőket monda nekem: miért törzs reám Pál? Térj meg hozzám. És Pál apostol meghajtá fejét és mondta: Mert térek hozzád az Urban. Bocsáss meg nekem, hogy eddig reád törtem, de ezután hű szolgád kívánok maradni s engedd meg, hogy utaidon elkísérjelek”.

— Ime, én is Pál tévelygő utjait jár-tam, amíg rá nem tértem a helyes utra.

— Cuza ur, úgy látom, — véli megint

Șeicaru — Ön még a vallásfilozófiával szinesen tisztában, annak ellenére, hogy egyebet se lát meg ezen a világon, mint az evangélium lapjait. Mert az Ön citátuma is helytelen. Jézus tudniillik így szólott Pálhoz: „Ne törj reám Pál, hanem jöjj velem s váltsuk meg együtt az emberiséget”. Bizony mondom Önnek professzor ur, hogy Jézus internacionalista volt és tana az akkori egyetemes emberiség tana volt.

Hitvita az antiszemitizmusról

Most parázs hitvita indul meg Cuza és Șeicaru között:

— Jézus keresztény volt — mondja Cuza.

— Eszeágában sem volt kereszténynek lenni — replikázik Șeicaru.

— Hogy mondhatja ezt éppen Ön?!

— Azért mondhatom, mert én is nemzetközi vagyok, mint Jézus volt s mert én sem vagyok keresztény, hanem szabadgondolkodó vagyok. Az én istenem a termelés és a munka, evangéliumom pedig a buza árfolyama. A malasztal nem lehet jóllakni, ellenben ha a buza olesó és főleg van bőven, akkor a nép is jobb kenyeret eszik.

— Kitagadom és exkommunikálom magát, maga is olyan mint a többi — hirdeti ki Cuza a verdiktet.

Nines kívül beszélni...

Răscanu és Mironescu professzorok nevetve állanak tovább, de még hátra-szólnak Șeicarunak:

— Megmondottuk önnek, hogy nines kívül beszélni.

— Șeicaru mégis tovább folytatja: Remélem, professzor ur, — mondja — azt nem tagadja mégsem, hogy Krisz-

tus univerzális tanokat hirdetett?

— Tudnia kell — válaszolja Cuza — hogy a zsidó vallás nemzeti vallás volt és ezért akart Jézus a többi nemzeteknek is vallást adni.

Născu Traian, aki a beszélgető csoportban állott, erre megjegyezte:

— De hiszen Jézus is zsidó volt.

— Csak a vallása volt zsidó, ő maga árja-származású volt — feleli Cuza.

Născu Traian visszavág:

— Ezt mindenkiről állíthatja, tessék bebizonyítani.

Cuza maliciózan jegyzi meg: „A keresztlevélét nem tudom megszerezni magának. Különbön éppen azért szeretem annyi ellenséget, mert csak az új testamentumot fogadom el, amely az árja Jézusé, a régít pedig, amely a zsidóké, megvetem”.

Most én is közbeszólók: „Hogy mondhat ilyent? Hiszen az ótestamentum alapja a mai keresztény vallásnak és az egész társadalmi rendnek”.

Cuza erre a kijelentésre elveszti hidegvérét s szinte magából kikelve kiáltja: „Ez nem áll. Ez az, amit én tagadásba veszek. A zsidó vallás materialista és kíméletlen, Jehovájuk megfogható, formába öntött anyagi isten, aki ízleteket is köt.”

Șeicaru ismét elemében van és hevesen tiltakozik: „Hogy mondhat ilyent? Éppen a zsidóság volt az, mely felállította a monoteizmust a megfoghatatlan és elképzelhetetlen istent, aki mindenhol ott van. A zsidóság sohasem képzelte el magának a Mindenhatót. A zsidókat éppen az jellemzi, hogy nines imaginációjuk, mint az árja népeknek, amelyek faragott képet imádnak és Jézust

az Ur jobbárára ültették... s akinek képzelete szerint Szent Péter egy nagy kulccsal áll a menyország kapujában”.

„Tessék más eszközökhöz folyamodni”

— Tévedés, nagy tévedés, — hajtogatja egyre Cuza, de Șeicaru nem hagyja beszélni.

— Ismeri Maurassnak azt a mondását, hogy: „Mi közöm nekem a négy evangélistához”. Ne idézzon hát maga se nekem az evangéliumból, sokkal jobban érdekel a buza árfolyama és jobb volna, ha diákjait is erről világosítaná fel.

— Na, már maga is védi a zsidókat? — támad rá Cuza Șeicarura.

— Egy szóval sem tettem ezt, — mondja Șeicaru —. Sőt a zsidóságban olyan rejtett hatalmat látok, amely ellen küzdeni kell... De tessék más eszközökhöz folyamodni

Egy kis csend támad ezután. Valaki megkérdezi: A besületes zsidót sem szereti professzor ur?

— Nines besületes zsidó — kiáltja Cuza és többet már nem is hajlandó beszélni.

A mitropolitáról Șeicaruval indultam lefelé. Közben hozzánk csatlakozott három képviselő is: Dan Zaharias tenger-nagy, Gheorghescu és még egy harmadik ismeretlen honatya. Șeicaru dicselkedve szólal meg:

Na, az öreg Cuzát jól falhoz állítottam. Nem is olyan buta, mint amilyennek hiszik, csak az a baja, hogy harminec éve nem olvasott mást, mint az evangéliumot.

Gheorghescu képviselő megjegyzi: „Hagyja el az öreget, egészen jól jön nekünk”.

Șeicaru bucsuzól még a következőket mondja:

— Még meg fogom róla egyszer mondani a véleményemet a kamara szöszkéről. Ki fogom végezni. A szemébe fogom vágni, hogy nem hiába moldvai: olyan ökor-feje van, mint amilyen a moldvai címerben látható.

A társaság ezután szétszéledt.

Hátszegi Ernő

E hét végére rendkívül fontos eseményeket várnak Bukarestben

A Viitorul elkobzása miatt forró napja volt má Bukarestnek

Bucuresti-Bukarest, május 19. A fővárosnak ma rendkívül forró napja volt. A hatóságok újra elrendelték a Viitorul elkobzását, a liberális korifeusok pedig elhatározásukhoz híven, erőszakkal akarták megakadályozni az elkobzást. Amikor ez nem sikerült, a liberális vezérek, Franasovici volt államtitkárral az élükön, a Viitorul palotájának ablakából dobálták ki az utcára

a lappeldányokat, néhány rikkancsot pedig a ház tetejére küldtek, hogy onnan szórják szét az újságokat. Ily módon a hivatalosan elkobzott lapból rendkívül sok példány került az utcára.

Ez a lappeldány Brătianu Vintilának egy deklarációját közölte, amelyet a liberális párt elnöke a párt végrehajtó-bizottságának ülésén is felolvasott. A liberális párt végrehajtó-bizottsága

ugyanis állandó permanenciában van. Junian volt igazságügyminiszter, mint ismeretes, hazaérkezett Párisból s ezzel kapcsolatban a hét végére rendkívül fontos eseményeket várnak. A liberális párt végrehajtó-bizottsága ezért van permanenciában. Brătianu Vintila táviratilag felszólította a párt vidéki tagozatainak vezetőit, hogy álljanak készen esetleg utasításaira.

A kamara mai ülését nem lehetett megtartani, mert csaknem az összes képviselő a szesztorvény-bizottsági tárgyalásain vettek részt

A kamara szesztorvény-bizottsága a mezőgazdasági szeszgyárak kérdésével foglalkozott mai ülésén

Bucuresti-Bukarest, május 19. A kamara mai ülését alighogy megnyitották, nyomban be is reszesztették, minthogy az ülésre nem volt megfelelő számú képviselő. Az egyik bizottságban ugyanis a szesztorvény-javaslatot tárgyalták s ez a vita mintegy 120 képviselőt vonzott a bizottsági ülésre, úgy hogy a kamara ülésébe már nem jutott képviselő. A szekció ülésén ma a mezőgazdasági szeszgyárakra vonatkozó paragrafusok körül folyt a vita. Serban képviselő, a kolozsvári gazdasági akadémia rektora prémiumot kért a mezőgazdasági szeszgyárak részére. Fischer Tivadar ar. az ipari szeszgyárak kvótájának felemelését kérte.

Ghelmegeanu képviselő elismeri, hogy a mezőgazdasági szeszgyárakat magasabb kvóta illetné, a multban azonban rengeteg visszaélés történt, a mezőgazdasági szeszgyárak nem voltak egyebek, mint kisebb ipari szeszgyárak. Éppen ezért kötelezni kell a mezőgazdasági szeszgyárakat, hogy legalább 150 hektár földjük legyen és hogy a szeszgyárak marhatenyésztéssel és a mezőgazdaság racionalizálásával foglalkozzanak.

Mihalache földművelésügyi miniszter volt a következő felszólaló, aki azon az állásponton van, hogy ha a mezőgazdasági szeszgyárak teljesíteni fogják a

Ghelmegeanu által előírt feltételeket, úgy megérdemlik a prémiumot.

A bizottság ezután odamódosította a javaslatot, hogy rafinátlan szeszt ne lehessen a szeszgyárakból elszállítani, hanem minden szeszgyárnak, — ame-

lyeknek eddig még nincsen — tegyék kötelezővé rafináló készülék felállítását. Majd kimondották, hogy a visszaélések megakadályozása érdekében élesztőgyárak és szeszgyárak között legalább 10 kilométer távolságnak kell lennie.

Amikor az apa leláncolva viszi vissza katonaszökevény fiát az ezredhez

Másfél éves fogságra ítélte a hadbírósg Lazár Gheorghet, a vașeni parasztleányt

Cluj-Kolozsvár, május 19. (Az Uj Kelet tud.) Érdekes momentumokban gazdag katonai bünygyet tárgyalt ma délelőtti a kolozsvári hadbírósg. A vádlottak számára elkerített helyen egy várseni parasztleány állott. Lazár Gheorghének hívják és desszertálással vádolja a katonai ügyészség. A vádirat igen érdekes részleteket tartalmaz. Lazár Gheorghé február elején két hetes szabadságot kapott ezredétől. Hazatérni falujába és amikor elérkezett a visszatérés ideje, Lazár Gheorghé ki-jelentette apjának, hogy ő többé nem megy vissza a hadsereghez. Eleinte szépszóval igyekeztek rábeszélni, hogy térjen vissza, a fiatal legény azonban

esökönnyösen kitarott e elhatározása mellett s ellenszegülést tanúsított apja akaratával szemben. Ujjabb két hét telt el. Az öreg Lazár azonban energikus szülőnek bizonyult, amennyiben látván fia esökönnyőségét, a parasztkok segítségével lefogta a fiut, összeláncolta, feltette egy szekérre, így indult el az apa s a leláncolt fia Nagyvárad felé.

A hadbírósg mai tárgyalásán dr. Stătescu látta el a védelmet, aki igyekezett felsorakoztatni azokat az enyhítő körülményeket, amelyek a vádlott parasztleányt védelmére szolgálták.

A hadbírósg másfél éves fogságra ítélte Lazár Gheorghét.

töbök között a követ-

tit akartak az arabok?

rmány visszautasította

léseinket és csak any-

nk, hogy szakértőt fog-

tinába, aki a föld és be-

emáit újra tanulmány-

sz hogy rövid időn belül

ányában bizonyos al-

zasokat fog életbe lép-

áltozások nem felelnek

követeléseknek, ame-

nyán elé terjesztettünk

evándorlás leállítására

veteltünk továbbá tör-

véseket arra, hogy te-

neségre, az arab tulaj-

ak ne legyenek eladha-

demokrata kormány-

számára, amelyben az

tege számarányok sze-

nt. Minthogy az angol

követeléseket vissza-

valások zsákutcába ke-

szeléseket be kellett

roztuk tehát, hogy ha-

tt annak a benyomás-

tt tettük, hogy a pa-

blémát a brit kormány

os módon megoldani,

és amelyet a cionisták

korolnak, a kormányt

abban, hogy igazságos

kal szemben. A deleg-

gy az arabok minden

ak ragadni arra, hogy

stani politika ellen.

ció elhatározta, hogy

án elhagyja és Mar-

azik Palesztinába.”

Az angol álláspont

í Iroda egyik munka-

szett a gyarmatügyi

hogy az angol kor-

st foglal el az arabok

kozatahoz?

minisztérium a kö-

tte ki:

hogy az arab delegá-

hogy a tárgyalások

ak. A gyarmatügyi

a tárgyalások elején

tette az arabokkal,

mány csak olyan kér-

amelyek a mandátum

zognak, de olyan ja-

nyek a mandátum

nem vehet figyelem-

gációnak több ízben

hogy az arab állás-

a palesztinai arabo-

s problémákat szóvá-

rgyalásokat befejez-

st most azt mondják,

ok zsákutcába jutót-

azt jelenti, hogy azok

reket ők tettek, tulle-

ntározatait, amiket

nem vehet tekintetbe.

tkérdezte, mit jelent

delegációnak bizo-

változásokra vonat-

mány képviselője ki-

pen a kérdésben nem

kormány hivatalos

ata

9. A brit Gyarmat-

sidó Tavirati Iroda

st nyilatkozatán ki-

fatalos kommunikét

a következőképpen

ormány tagjai és a

elegáció tagjai kö-

nyeskozások befeje-

ó kifejezésre hozta

problémáról, külö-

vándorlás kérdéséről

y életbeléptetéséről

ényeket tudomásul

ta a delegációval

itala követelt mély-

változások teljesen

minthogy elfogadá-

nné tennék a kor-

kötelezettségek tel-

a mandátummal

kijelentették a de-

an javaslatok, ame-

tök össze a mandá-

köriülmények kö-

vehetők.”

TT”. (Teljes kiadás)

z Uj Kelet könyv-

ott árák!!!

olgálás!!!

Ma délután kezdődik a Zsidókórház sorsjáték huzása

Óriási érdeklődés előzi meg Erdélyszerte a sorshuzást A nyeremények nagy számára való tekintettel tíz napig fog tartani a huzás

Cluj-Kolozsvár, május 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután három órakor a kolozsvári városháza dísztermében kezdetét veszi a Zsidó Kórház sorsjátéka. Már az első napon tekintélyes összegek kerülnek kisorsolásra, ami érthetővé teszi a feszült izgalmat és várakozást, amely a ma délutáni huzásokat megelőzi. Csakugyan: egészen páratlanul áll az az érdeklődés, amely a Zsidó Kórház sorsjátékával szemben megnyilatkozott egész Erdély területén. Kolozsváron például alig van ember, akinek pénztárcájából hiányoznának a kék sorsjegyek. Nem is esoda, hiszen a sorsjegytulajdonosoknak azt a nem is titkolt reményét, hogy az egymillió főnyeremény tulajdonába jutnak, még az is megmésítette a sorsjegy vásárlásánál, hogy egy valóban magasztos emberi célokat szolgáló intézmény fenntartásához és fejlődéséhez is hozzájárulnak. Az egoizmusnak és a karitatív megnyilatkozásoknak ebből a keverékből adódott elő a sorsjegyakció sikere és bárhogyan is forduljon a huzások során Fortuna kegye, annyi bizonyos, hogy a sorsjáték jelentős lépéssel vitte előre a kolozsvári Zsidó Kórház fejlődését.

Egyszóval ma délután kezdődnek a huzások. Százvezrek szorongó, feszült várakozása kíséri a huzás ceremóniáját végző közigazgató kezét, százvezrek reményeinek fölött dönt ma a szerencse istenasszonya. Ki tudja hányan vannak olyanok, akik grandiózus terveket építettek az el nem maradható főnyereményre, ki tudja hányan remélnék ebből egzisztenciát teremteni maguknak, vagy éppen egy nagyszabású nyári kirándulást lebonyolítani? Kétségtelenül ez a nyomorúságos gazdasági helyzet is hozzájárult a sorsjegyakcióval szemben megnyilatkozó érdeklődéshez, hiszen volt-e idő, amikor úgy elkelt volna a főnyeremény, mint éppen most? A játékosok túlnyomó többsége természetesen a főnyereményben bízik. Akadnak szerényebbek, akik azt hangoztatják uton-utfélen, hogy kisebb nyereményekkel is megelégszenek. Ki tudná azonban megmondani, hogy ezek nem éppen a szerényesüket játszik ki legfőbb aduként a szerencsével szemben?

A sorsjegytulajdonosok tízezrei nemzetiségre, felekezetre és társadalmi osztályra való tekintet nélkül oszlanak meg Erdély lakossága között. A kis egzisztenciák dominálnak természetesen, de akadnak olyanok is, akik a betevő falatot vonták meg a szájukból, csak hogy résztvehessenek a játékban. Néhány egészen meglehető eset is fordult elő a vásárlók között. Egy koldusaszony például azt írja a sorsjegyiroda-hoz intézett levelében, hogy egy és két lejes könyöradományokból gyűjtötte össze a jegyvásárláshoz szükséges összeget. Egy szatmári kislány panaszos levélben írja, hogy özvegy édesanyjának nincs miből tantíttatni gyermekeit. Nehezen összekuporgatott száz lejevél szerencsét próbál tehát: hátha reá fog mosolyogni a szerencse? Nagyon szeretné, ha nyerne valamit a sorsoláson... Egy fiatal koldus, akinek tizenkét gyermeke van, isten áldását kéri a sorsjegyre...

Egy katolikus pap levelét akarjuk még csak kiemelni a sorsjegyiroda gaz-

dag és színes levelesládájából. Azt írja a tiszteletes ur, hogy világegyetében megbecsülte a zsidókat. Emberbaráti kötelességének vél eleget tenni akkor, midőn egy sorsjegyet rendel magának...

A nyeremények nagy számára való tekintettel a belügyminisztérium engedélyt adott arra, hogy a huzások több napig tartanak. Ma, május 20-án veszi kezdetét a huzás és június elsején, vasárnap nyer befejezést. Az utolsó napon, utolsónak fogják az egymillió lejes főnyereményt kihuzni. A huzást bizottság fogja ellenőrizni, amelyben a hatóságok képviselői és a jegytulajdonosok által kijelölt bizalmiférfiak foglalnak helyet.

Ma, kedden délután három órakor a következő nyeremények kerülnek kihuzásra: 100 darab 100 lejes, 100 darab 200 lejes, 10 darab 2000 lejes, 5 darab 10 ezer lejes, 2 darab 25 ezer lejes, egy darab 50 ezer lejes és egy darab 100 ezer lejes nyeremény.

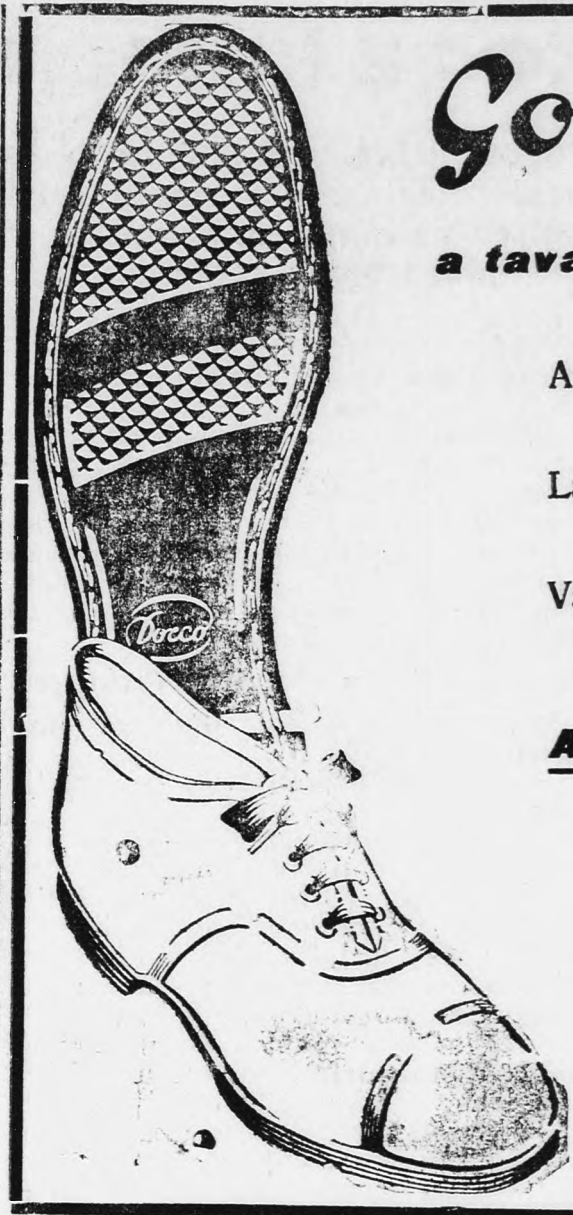
A következő napokon a kisebb nyereményeken kívül a következő nagyobb összegeket fogják kisorsolni:

Szerdán és csütörtökön egy-egy 50 ezer lejes.

Pénteken, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán egy-egy 25 ezer lejes.

Csütörtökön, május 29-én és szombaton, május 31-én szünetet tart a sorsoló bizottság, pénteken, május 30-án többek között egy 200 ezer lejes nyeremény is kisorsolásra kerül.

A sorsjáték nagy napja azonban június elsején, vasárnap lesz, amikor utolsónak az 1 millió lejes főnyere-

Gondoljon

a tavalyi forró nyárra!

Az egyetlen menekvés a praktikus öltözk.

Lábunk legtöbbször szenved a nagy melegben.

Van valam, kmi a legnagyobb hőségben is hűsen tartja szegény megkínzott lábunkat:

A GUM VITALPU
DORCO-VASZONCIPŐI

Tartós, csinos és olcsó!

Ügyeljünk a védjegyre:

ményt fogják kihuzni.

Sorsjegyeket a huzás ideje alatt is lehet vásárolni az utcai árusítótól és a központi sorsjegyirodától (Piata Unirii 20.). Távirati úton beküldött pénz ellenében postán is lehet sorsjegyet rendelni. Az utolsó postázás május 31-én délelőtt 10 órakor van. A sorsolás eredményét naponként fogjuk olvasóinkkal közölni.

Újra kormányválság előtt áll Ausztria?

Bécs, május 19. Parlamenti körökben elterjedt hírek szerint Ausztria újból kormányválság előtt áll. Schober kancellár elkedvetlenedett, mivel a keresztényszocialista-párt egy része megunt a kormány kompromisszumos politikáját, erősebb és határozottabb irányu politikát követel egy gazdasági, mint külügyi kérdésben.

Parlamenti körökben Schober helyzetét igen nehéznek tartják. A keresztény-

szocialisták megelégtették a pártonkívüli Schober-kormányt és újból át akarják venni a hatalmat, hogy az öszre tervezett nemzetgyűlési választásokat már ők irányítsák.

A kormánykoalícióban résztvevő másik két párt, a nagynémetek és a mezőgazdák jelenleg még Schober mellett állanak, azonban az ő végleges magatartásuk is a keresztényszocialista párt végső elhatározásától függ.

Revolvers merényletet követett el egy budapesti orvos ellen a szolgálója,

mert felmondott neki s felesége a felmondás feletti elkeseredésében öngyilkosságot követett el

Budapest, május 19. Fenyő János dr. orvos ellen Peregcs József nevű szolgálója, aki rokkant rendőr, revolveres merényletet követett el. Az orvost a szolgáló bosszúból akarta megölni, mert az orvos felmondott és úgy neki, mint feleségének el kellett volna a család-kassából költséznök. Az asszonyt, aki tulideges természetű a felmondás nagyon deprimálta és szublimált megmérgezte magát. Felesége öngyilkos-kísérlete feletti elkeseredésében Peregcs revolvert szerzett és az orvost rendelő-szobájában két revolverlövessel megsebeztek, a harmadik lövést már nem tudta leadni, mert a sebesülését nem érző orvos kicsavarta kezéből a fegyvert. Ké-

sőbb a volt rendőr éteres üveg tartalmát öntötte az orvos arcába. A házme-ster megfékezte a merénylet és közölte az esetet a rendőrséggel. Az orvost, aki arcsebtől megsebesült, a Park szanatóriumba szállították. Azonnali operációt hajtottak végre s a golyót arcsebtől eltávolították. Lehet, hogy meg tudják menteni az életnek. A rendőrségen a merénylet ki akarták hallgatni, de nagyon zavartan viselkedett. A rendőrorvos megvizsgálta és úgy találta, hogy ön- és közveszélyes elmebeteg, akin az izgalmak következtében kitört az örültség. Intézkedtek aziránt, hogy zárt intézetbe szállítsák.

Parlamenti örség állította elő az amerikai képviselőház alelnökét

Mulatóhelyről hozták be az üléssterembe

Washington, május 19. Mulatságos jelenetek történtek az elmúlt héten a képviselőházban. Az éjszakai ülésre alig néhány képviselő jött el és az elnök mindjárt az ülés megnyitása után megállapította, hogy a Ház nem tanácskozásképes.

Az amerikai házszabályok erre az esetre úgy rendelkeznek, hogy az igazolatlanul távolmaradt képviselőt kárhatalommal kell előállítani. Ezt a rendelkezést azonban csak a legkritikább esetben alkalmazzák. Az elmúlt harminc évben csak egyetlenegyszer történt meg,

hogy egy képviselőt erőszakkal hozták be az ülésre. Ehhez az eszközhöz folyamodott most az elnök és utasítást adott a parlamenti örség parancsnokának, hogy vezesse elő mindazokat a képviselőket, akik nincsenek szabadságon és nem betegek. Az örség parancsnoka el is indult éjszakai körútjára. Végigjárta az igazolatlanul távolmaradt képviselők lakását és akiket nem talált otthon, azokat a színházban és az éjszakai lokálokban kutatta fel. Elsőnek a képviselőház egyik fiatal nőtárgját, Miss Ruth Owent állította elő a jelenlevő képviselők és a karzat viláros deriltsége mellett. Miss Ruth Owen után a képviselőház alelnöke, Longworth következett, akit úgy kellett betamogatni az ülés-terembe, mert nem állott biztosan a lábán. Egy ismert éjjeli mulatóhelyről hozta be a parancsnok. Az előállítások hamarosan hire ment a városban és a karzatok éjféli után már zsufolva voltak közönséggel, amely jól mulatott.

A vérbajt

kezelje SIGMARGYL pastillával

Arzén, bismuth, higany. Készítette dr. M. Pomaret, a párisi egyetem Dermatológus laboratóriumának volt főnöke.

A Sigmargyl

helyettesíti az oltásokat és kizárja a szerencsétlenségeket.

A Sigmargyl

nem mérges anyag és nem káros a szervezetre.

A Sigmargyl

nak hatása van a vérbaj összes eseteiben.

A Sigmargyl

eltünteti gyorsan minden sebet és negatívá teszi a Bordet-Wassermann vizsgálat eredményét.

Egy hónapi gyógykezeléshez szükséges egy üveg ára 390 lej.

Kérjen prospektust és felvilágosítókat.

Kapható az ország összes gyógyszer-táraitban és drogériáiban. Engros lera-kata Bukarest, V. ker. Str. Principatele Unite 14. szám.

cipőmodellek

legujabbak!

Kapható minden jobb üzletbe

Máramarosszigeten

a város legszebb helyén egy három utcára nyíló nagy jövedelmű emeletes bérház - 18 üléshelyiséggel és nagyon szép lakásokkal - esetleg egy beköltözhető lakással (családi okok miatt olcsón eladó). Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Székely Menyhért ügyvéd Sigheten.

Óriási banánpálma

MUSA ENSETE

Cserepben előkultivált, erőteljes növények mostani kitűltetésre,

1 drb. 200 lei

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti telepe

Timisoara

A Musa a nyár folyamán 2 méter magasra nő.

még

Csak a je

Öte

Bucaresti-B

zesztörvény

pénzügyi bizo

vezet parlam

en kezdődik

következő ala

A törvény

pári szeszgy

szeszgyárak, a

tők és a páli

A törvényter

gyarat külön

peni ipari sz

ági szeszgy

k tekintend

aytervezet

nából, burg

eszt.

A jövőben i

ára nem adn

jobb élesztő

negiltja a tő

gyárak alap

örvénytervez

ák, hogy a

szeszgyártá

retve a szesz

ül az indok

élesztőgyárak

neghaladja

Azok az élesz

va vannak, e

ovább, hogyh

örzetben ipar

A

A termelt

nitani kell és

em rendelkez

égett a szesz

ú. A nyerssz

éno szállítá

ium külön e

gyár garancia

törvényterve

rző készülék

szeszgyárak

et által előir

e. A gyárak

szeszgyáros

A törvényter

apacitás eme

ik a törvény

apján meglev

elhetik.

A me

A törvényte

mezőgazdasá

t szabályozza

gyárak csak a

a főcéljuk a

övelése és es

ak szeszgyár

tezőgazdasági

ngedélyezi a t

egalább 150

okkal rendelke

gy a szesz

gy pedig leg

etkezet birtok

néket dolgozza

at hónapos ha

igi szeszgyára

ezet ezen felté

A t

A harmadik

osok és finom

yozza. Csak o

omiók működ

li birt, seprő,

estét dolgoz

ásánál ép

knál is,

álhatók f

gokat, am

ók.

szeszgyar

gyminiszt

egy évre r

ezőgazdasá

ket nem

gyárakra.

Mindazok az

vagy gyümöle

üzeme két évig

lanul elvesztk

Az investíció

azonban a pén

nyos számú év

további fennt

hogy azt más

ruházhassák

ében.

Kisü

Működési en

Madgearu szesztörvény javaslata még nagyobb válságba döntötte a szeszipart

Csak a jelenleg üzemben lévő szeszgyárak kapnak működési engedélyt. — A kamara pénzügyi bizottsága megkezdte a tervezet vitáját

Ötezer korcsmatulajdonos veszíti el italmérési engedélyét, ha a törvény életbe lép

Bucuresti-Bukarest, május 19. Az új szesztörvény tervezete már a parlament pénzügyi bizottsága előtt fekszik s a tervezet parlamenti tárgyalása a jövő héten kezdődik meg. Az új szesztörvény a következők alapján nyugszik:

A törvény első része szabályozza az ipari szeszgyárak, a mezőgazdasági szeszgyárak, a borpárlatgyárak, finomítók és a pálinkafőző üstök működését. A törvénytervezet kétféle ipari szeszgyártást különböztet meg: a tulajdonképeni ipari szeszgyárak és a mezőgazdasági szeszgyárak. Ipari szeszgyáraknak tekintendők azok, amelyek a törvénytervezet benyújtásának napján gabonából, burgonyából stb. készítenek szesz.

A jövőben ipari szeszgyárak alapítására nem adnak több engedélyt és az újabb létesítések engedélyezését is megtiltja a törvénytervezet. Az új létesítések alapításának megtiltását a törvénytervezet elkészítői azzal indokolják, hogy a legtöbb létesítésgyár ipari szeszgyártással is foglalkozik, ami közvetve a szesztermelést növeli, azonkívül az indoklás szerint a jelenlegi létesítésgyárak termelési kapacitása is meghaladja a belföldi szükségletet. Azok az létesítésgyárak, amelyek izolálva vannak, csak akkor működhetnek tovább, hogyha legalább 30 kilométeres körzetben ipari szeszgyár is van.

A szeszgyártás ellenőrzése

A termelt nyersszeszt azonnal finomítani kell és az esetben, ha a gyár nem rendelkezik finomítóval, finomítás végett a szeszfinomítóhoz kell szállítani. A nyersszesznek a finomítóhoz történő szállítására a pénzügyminisztérium külön engedélyre van szüksége és a gyár garanciát köteles adni. Ezenkívül a törvénytervezet igen sok újabb ellenőrző eszközt felállítását írja elő és a szeszgyárakat kötelezi a törvénytervezet által előírt beruházások elvégzésére. A gyárak raktárában lévő szeszről szeszgyárosok felelnek.

A törvénytervezet megtiltja termelési kapacitás emelését. Az ipari szeszgyárak a törvénytervezet benyújtásának napján meglévő kapacitásukat nem növelhetik.

A mezőgazdasági szeszgyárak

A törvénytervezet második fejezete mezőgazdasági szeszgyárak működését szabályozza. A mezőgazdasági szeszgyárak csak akkor működhetnek tovább, ha főcéljuk a mezőgazdasági termelés övelése és csak mellékesen foglalkoznak szeszgyártással. Ezért csak azon mezőgazdasági szeszgyárak működését engedélyezi a törvénytervezet, amelyek legalább 150 hektár területű földbirtokkal rendelkeznek és a földbirtok vagy a szeszgyár tulajdonát képezi vagy pedig legalább hét tagból álló szövetkezeti birtokának mezőgazdasági területeit dolgozza fel. A törvénytervezet át hónapos határidőt ad a mezőgazdasági szeszgyáraknak, hogy a törvénytervezet ezen feltételeit teljesítsék.

A termelés kontingentálása

A harmadik fejezet a borpárlatgyárak és finomítók működését szabályozza. Csak oly borpárlatgyárak és finomítók működhetnek, amelyek belföldi birtokon, seprőn, törkölyt, illetőleg gyümölcsöt dolgoznak fel. Az ipari szeszgyártásánál ép úgy, mint gyümölcsesz gyártásánál is, csak belföldi anyagok használhatók fel, kivéve azon mellékanyagokat, amelyek belföldön nem találhatók.

A szeszgyárak kontingense csak a pénzügyminisztérium engedélyével és egy évre ruházható át más gyárra. A mezőgazdasági szeszgyárak kontingentumát nem ruházhatják át az ipari gyárakra.

Mindazok az ipari, mezőgazdasági, vagy gyümölcseszszeszgyárak, melyeknek üzeme két évig szünetel, visszavonhatatlanul elvesztik működési engedélyüket. Az investíciók amortizálása céljából azonban a pénzügyminisztérium bizonyos számú évre megengedheti a kvóta további fenntartását oly értelemben, hogy azt más működésben levő gyárakra ruházhassák át bizonyos összeg ellenében.

Kisüstök működési engedélye
Működési engedélyt csak oly kisüstök

kapnak, amelyek a törvénytervezet bevezetésének napján már meg vannak és minimális kapacitásuk 60 liter, továbbá a kisüstön a tulajdonos saját termékeit dolgozza fel. Működési engedélyt kaphatnak továbbá azok a kisüstök is, amelyeknek kapacitásuk legalább 100 liter és a saját termékükön kívül más termelőktől vásárolt nyersanyagot is feldolgoznak. Kisüstök működésére engedélyt a jövőben csak a kisüstön termelők szövetkezete kaphat legalább 200 literes kapacitással és ellenőrzőkészülékkel ellátott kisüstökre. Ezenkívül a törvénytervezet több intézkedést vezet be a kisüstök termelésének ellenőrzésére.

A gyümölcstermelés kommercializálása

A törvénytervezet további részében a gyümölcstermelésre vonatkozólag tartalmaz intézkedéseket, amelyek úgy a finomítókra, mint a konyak-, rum- és likörgyárosokra vonatkoznak. Külön fejezetben tárgyalja a törvénytervezet egy a bortermelést, mint a sörgyártást, továbbá a pezsgő, pezsgőborok készítésének kérdését is.

A szeszitalok gyártásáról szóló fe-

jezet magában foglalja az 1927. évi Garroffid-féle törvény összes erre vonatkozó intézkedéseit. A szeszital termelés ellenőrzésére ezenkívül a Garroffid-féle szesztörvényben megállapított intézkedéseken kívül új intézkedéseket is vezet be.

A szesz denaturálása

A szesz denaturálása a törvénytervezet értelmében égetésre, ipari vagy égetgyártási célokra történik.

A denaturálás csak a pénzügyminisztérium előzetes engedélyével történhetik. A szesz denaturálása alkalmával felmerülő visszaélések meggátolására a törvénytervezet elrendeli, hogy az ipari vagy égetgyártási célokra használt szesz nem lehet erősebb, mint a fogyasztásra szolgáló szesz. Az égetesszenciára a törvénytervezet 14 lejes suprataxát állapít meg azzal a céllal, hogy a borecet konkurrenciáját elősegítse.

A Szeszszindikátus

A Szeszszindikátus továbbra is fennmarad és jelentős szerepet kap az ellenőrzés gyakorlásában. A borpárlat-eladása is a jövőben a Szeszszindikátus

Lehuzóprés

Rézlénia

kerestetik sürgősen megvételre. Cim a kiadóban

illetőleg eladási szerveit által történik. A korcsmatulajdonosok sérelmei

Rendkívül sérelmes intézkedéseket tartalmaz a törvényjavaslat az italméréseket illetően. A javaslat 179. paragrafusa ugyanis kimondja, hogy az italmérési engedélyek felett nem a pénzügyminiszter, hanem a községek rendelkezhetnek. A községek árlejtes útján fogják kiadni az italmérési engedélyt. Az árlejtes eredményeit a prefektusoknak kell jóváhagyni. Ez a pont, ha törvényerőre emelkedik, annyit jelent, hogy az erdélyi 5000 korcsmatulajdonos elveszti italmérési engedélyét és árlejtes útján újra meg kell kísérelje annak megszerzését.

Újabb nehézséget támaszt a 193. paragrafus, hogy italmérési engedélyt csak az kaphat, aki románul tud. Sérelmes az italmérési engedélyek tulajdonosaira a törvényjavaslatnak az az intézkedése is, hogy mindennemű pénzügyi juttatást eltilt a helyiségekben, már pedig enélkül az italmérési helyiségek tulajdonosai képtelenek fizetni a magas illetékeket.

A Graf Zeppelin tegnap elindult újabb délamerikai útjára

Berlin, május 19. A Graf Zeppelin tegnap délután egy negyed hat órakor 42 főnyi személyzettel 22 utassal, 600 kilogramm postával Eckener dr. vezetésével felszállt és elindult a délamerikai útra. 7 óra 40 perckor alacsonyan átrepült Bazel és este 9 órakor Bécsen felett. Radiogramjai szerint erős ellenszéllel küzdve egyébként kedvező időjárási viszonyok között halad

Sevilla felé, ahol közbenső leszállást végez és bejárja a reggel Berlinből utána Sevilleba irányítandó légi postát. New York, május 19. A Graf Zeppelin startjának hírére a délamerikai Pernambuco repülőterét 150 munkással rendezték be. A léghajó leszállásához 250 katonát és 100 tüzoltót rendelnek ki. A partvidéken több szikratávíró üzembe helyezték, hogy a Graf Zeppelinnek a

délamerikai partvidékhez közeledtekor időjárás-jelentéseket adjanak le.

Madrid, május 19. A Graf Zeppelin ma hajnalban elérte a Baleárok sziget-csoportjának keleti partvidékét és reggel 5 órakor átrepült Mallorca felett.

A Graf Zeppelin ma a kora délelőtti órákban átrepült a délkeletspanyolországi Cartagena kikötőváros felett Seville irányában.

Moldovában egész megyéket öntött el az árvíz

Víz alatt áll P. Neamti. — Bacau nagy részét elöntötte az árvíz. — Bukovinában is nagy árvizek pusztítanak Predeal környékén tegnap óta havazik

Bucuresti-Bukarest, május 19. A moldvai árvizekről érkezett legújabb jelentések szerint Piatra Neamti város nagyrésze víz alatt áll. A pályaudvart elöntötte az ár, úgyhogy egyetlen vonat sem közlekedhetik. Több száz család hajléktalan maradt. Víz alá kerültek a fűrészgépek és más üzemek is. Az elsodorta a hidakat is. Valószínű, hogy emberáldozatok is vannak.

Bacau városának nagyrészt szintén elöntötte az ár, több mint száz ház került víz alá, 500 ember áll fedél nélkül. A környező falvakban rendkívül nagy

a pusztulás. A hatóságok katonaságot vettek igénybe a mentésnél, amelynek munkálatai folyamatban vannak.

Árvizet jelentenek Moimestiből is a Trotus völgyében és különösen Targu-Ocna várost fenyegeti a veszedelem. Itt egy parasztot elsodort a víz és az Iloaia hidját megrongálta.

A Moldva folyó kiáradt, Roman városának mélyebben fekvő részei víz alá kerültek.

Bukovinában ugyancsak nagy árvizek pusztítanak. Radauti megye nagy

része került víz alá, úgyhogy az országutakon és a vasuton a közlekedés lehetetlenné vált. Vascauti város felől elöntötte a víz, ugyancsak Gura Humorului és Campulung városokat is. Bukovina összes folyói kiáradtak.

Putna megyében szintén árvizeket jelentenek a folytonos esőzések következtében, amely nagyobb károkat okozott. Predeal környékén tegnap óta hó esik.

A kormány elhatározta, hogy intézkedéseket tesz a károsult lakosság felsegélyezésére.

Csaknem összeverekedtek Stere hívei és ellenfelei a nemzeti-parasztpárt Lapusna-megyei kongresszusán

A gyűlés többsége lehurrogta Sterét és bizalmat szavazott a kormánynak. A steristák ellentáviratot küldtek Maniunak és Bogos képviselőt Stere legnagyobb ellenfelét kizárták a pártból

Kisenev, május 19. A nemzeti parasztpárt Lapusna megyei szervezete tegnap kongresszust tartott Kisenevben. Stere ez alkalommal előadást tartott, éles támadásokat intézve a kormány ellen. A gyűlés többsége azonban tiltakozott Stere támadásai ellen, mire botrány keletkezett, úgyhogy a volt pártvezér kénytelen volt elhagyni a termet. Ezután a Stere-ellenesek részéről Bogos és Standescu szólaltak fel és helytelenítették Stere eljárását. Pan Halippát nagy óvációkban részesítették és elfogadták

azt a javaslatot, hogy elhalasztják a kongresszust, addig is azonban bizalmat szavaztak a kormánynak és üdvözlő táviratot intéztek a miniszterelnökhöz. Pan Halippa ezután eltávozott az üléstől, mire Stere hívei visszatértek a terembe és javasolták, hogy ne fogadják el az ő lemondását és válasszák meg újból a beszarábiai parlamenti csoport elnökévé. Miután ezt a Halippa-pártiak nem fogadták el, a Stereisták egyszerűen másik táviratot küldtek a miniszterelnökhöz, amelyben kijelentik, hogy az

első távirat nem fejezi ki a Lapusna-megyei szervezet kongresszusának véleményét. Ezután újból Stere szólalt fel, támadva a kormányt, mire az egyedül maradt Stereisták elfogadták azt a javaslatot, amely kéri Sterét, vonja vissza lemondását és egyben kizárja Bogos képviselőt a Lapusna-megyei szervezetből.

BÁRHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

ön
-ra!
és a praktikus
zenved a nagy
nagyobb hőség-
a szegény meg-
SZONGIPÓI
olcsó!
egyre:
Doreco
erősakkal hoztak
az eszközöz folya-
ók és utasítást adott
eg parancsnokának,
indásokat a képviselő-
nek szabadságon és
rség parancsnoka el-
örútjára. Végigjárta
olmaradt képviselők
nem talált otthon.
és az északi lakó-
Elsőnek a képviselő-
hótagját, Miss Ruth
a jelenlevő képviselő-
aros derűsége mel-
után a képviselő-
gworth következett,
etámogatni az ülé-
állott biztosan a lá-
jeli mulatohelyről
nok. Az előállítások
ment a városban és
n már zsufolva vol-
ely jól mulatott.

erbajt
GYL pastillával
higány. Készítette
pári esyemet Der-
óriumának volt fő-
nargyl
okát és kizárja a
enségeket.
nargyl
s nem káros a szer-
re.
nargyl
érbajt összes ese-
en.
nargyl
nden sebet és ne-
ordet-Wassermann
edményét.
kezeléshez szüksé-
0 lej.
és felvilágosítá-
összes gyógyszer-
ban. Engros lera-
t. Str. Principele

pómodellek
egujabbak!
Kapható
inden jobb üzletbe

szigeten
egy három utcára
meletes bérház - 18
on szép lakásokkal
netho lakással (csa-
eladó. Bővebb felvi-
ékely Menyhért ügy-
ten.

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strada Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

— Giszkalay János előadása a WIZO-ban. A kolozsvári WIZO mai teadélutánján Dr. Otto Abeles elutazása folytán Giszkalay János tart előadást.

— Megünnepezték Alfonz spanyol király születésnapját. Madridból jelentik: A király negyvennegyedik születésnapját az egész országban megünnepezték. Madridban a palotában fogadás volt, amelyen a külföldi követek és a közélet előkelőségei jelentek meg. Utána 92 területen bankett volt, majd a palota oszloptermében 3 órákor hangverseny.

— Sulyos repülőszerelesség a tengeren. Newyorkból jelentik: Hawaii és Oahu szigetek között csütörtök délután lezuhant egy bombavető katonai hidroplán. A repülőgép négy tisztje közül ketten a tengerbe veszttek, míg a másik kettő felszinen tudta tartani magát. A szerencsétlenül járt pilóták megmentésére két hidroplánt küldtek Honoluluból. A hidroplánok le is szállították a tenger színére és fedélzetre vették a szerencsétlenül járt társaikat. Közben azonban vihar tört ki és a hidroplánok a nagy hullámverésben nem tudtak felszállni. A két repülőgépet sorsára kellett hagyni. A pilótákat egy csatahajó vette fedélzetre, amely közben a szerencsétlenség színhelyére érkezett.

— Tűz egy amerikai kikötőben. Newyorkból jelentik: Massachusetts államban, Providencében a kikötői raktárházakban tűz támadt s a tűz átterjedt a petróleumtartályok telepére is. Egyik hatalmas tank folytonos robbanások közben szintén lángba borult. A tűz lokalizálására nagy apparátussal vonult ki a tűzoltóság, de az oltást az életveszedelemeket rejtő robbanások nagyon hátráltatják.

— Nagy tüntető menetet rendeztek Párisban a sztrájkoló postások. Párisból jelentik: A sztrájkban résztvevő postatisztviselők ma tüntetést rendeztek a bulvárokon. Hatalmas tüntető menetet formáltak s így vonultak fel a pénzügyminisztérium épülete elé. A minisztérium előtt rendőri karhatalommal találták magukat szemben, amely szétszórásra szólította fel a postásokat. A tüntetők szétkergetése alkalmával kisebb incidensek játszódtak le. A tüntetés tiltakozás volt a sztrájkot irányító tisztviselők megbüntetésével szemben.

— A feleség, az anya egészségétől függ a család boldogsága és öröme. Minden nő könnyebben bírkózik meg a háztartás gondjaival, játszva végzi el feladatát, ha az erőt és egészséget jelentő Ovomaltine-t rendszeresen használja.

— Üzemi robbanás öt halottal. Newyorkból jelentik: A Tennessee állambeli Nashvilleben üzemi robbanás öt embert megölt, tizenhetet megsebesített. A vizsgálatot a szerencsétlenség okainak felderítésére bevezették.

— Hűvös idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változóan felhős, szeles, igen hűvös időjárás várható egyelőre még sok helyütt esővel. A hőmérséklet Budapesten ma délen 14° Celsius.

— Berlinben megnyílt a páneurópai kongresszus. Berlinből jelentik: A páneurópai kongresszus ülésezése ma megnyílt. Condenshove-Kalergi méltatta Birand emlékiratát, amelyet Páneurópa magna chartájának nevezett. A francia, angol, lengyel és jugoszláv kiküldöttek után Wirth birodalmi belügyminiszter a német birodalmi kormány nevében üdvözölte a kongresszust. Megnyitó után a Kaiserhofban fogadás volt.

— Németország eddig 18 milliárd aranyárka jóvátételt fizetett. Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság ülésén az előadó bejelentette, hogy Németország eddig 18 milliárd aranyárkát fizetett és pedig egy harmadát készpénzben, 2 és félmilliárdot átengedett területein lévő állami vagyon értékében és 9 és félmilliárdot szállított árukban. A bizottsági ülés után megsemmisítették azokat a német kötelezvényeket, amelyeket Németország a londoni ultimátum következtében kiállítani kényszerült s amelyek most a Youngterv életbeléptetésével szükségtelenné váltak.

Két angol miniszter a gazdasági válság okairól

Snowden pénzügyminiszter szerint rövidesen helyreállnak a normális gazdasági viszonyok

London, május 19. Két érdekes miniszteri beszéd hangzott el az angol kereskedelem és a világgazdasági válságról. Az egyik beszédet Snowden pénzügyminiszter tartotta a bankok egyesületének közgyűlésén és beszédében azt fejtette ki, hogy a munkanélküliség nem csak angol jelenség, mert egyformán érezeti hatását Európában, Amerikában, Japánban, sőt olyan országokban is, amelyek egyáltalán nem mondhatók ipari államoknak.

— A világgazdasági válságának nemzetközi oka az, hogy az árucikkek ára

ijesztően zuhant és hogy a nagy és kis kereskedelem között nincs meg a normális arány. Gyors orvosság nincs erre a bajra, de bizom abban, hogy az árak színvonala hamarosan eléri a mélypontot és ezután bekövetkezik a kereskedelem feltámadása.

Graham kereskedelemügyi miniszter az alsóház éjszakai ülésén mondott beszédét és kijelentette, hogy a munkanélküliség növekedése azokra a csapásokra vezethető vissza, amelyek Anglia egyes vidékeit érték. Kijelentette azonban azt is, hogy a válság vége felé közeledik.

— Másfélmilliárd alaptőkével készülő fuzióra Románia három legnagyobb bankja, Dr. Farkas Mózes legyőzte a temesvári „Turul“-t. A londoni Kornis cég leépíti váradi összeköttetését; báró Szentkereszt és Molnár Dénes összehozták a Continentale diktariját nyógi a romániai vaskereskedelem. Miért neveztek ki Bürger Albertet kormánybiztosnak? Segédpüspök kerestetik Gyulafehérvárra. Hangos segélykiáltás a brádi aranybányákból. A Franck-kávé és a Szent István pótkávé harca a pesti bíróságok előtt és még sok más nagyszerű irást közöl az Erdélyi Futár új száma. Szógyóni Kiss Endre lapja Kolozsváron jelenik meg, de az egész országban kapható az Erdélyi Futár. Ára 15 lej.

— Meghosszabították egy évre Trotzkij kiutasítási végzését. Berlinből jelentik: A Montag Morgen című lap közli, hogy az orosz hatóságok Trotzkij július elsején lejárt kiutasítási végzésének érvényességét további egy évre meghosszabították.

— Román-magyar kereskedelmi szerződési tárgyalások Bukarestben. Budapestről jelentik: Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter ma a kereskedelmi, földművelésügyi és pénzügyminisztériumok több főtitkásával elutazott Bukarestbe a román-magyar kereskedelmi szerződés tárgyalásaira.

— Leszállították a német birodalmi bank kamatlábát. Berlinből jelentik: A német birodalmi bank a váltólezárási kamatlábat 5 százalékról 4 és fél százalékra és a lombardkamatlábát 6 százalékról 5 és fél százalékra csökkentette.

— Földrengést érezték Salzkammergutban. Bécsből jelentik: A Salzkammergutban földrengést érezték. A mintegy harminc másodpercen át tartó lökések földalatti moraj kísérték. Anyagi kár nincs.

— A „Sztrájk“ a sztrájk ellen. Londonból jelentik: Huddersfieldben Alfred Warring, a huddersfieldi Theatre Royal igazgatója elhatározta, hogy egy héten keresztül minden este színe hozza John Galsworthy „Strike“ (Sztrájk) című darabját, még pedig azon céllal, hogy megértésre bírja a yorkshirei szövögyárakat és a sztrájkoló munkásokat. Még sohasem történt meg, hogy ilyen célra használtak volna fel darabot. Warring egyetlen célja Galsworthy darabjának színehozásával az, hogy békét teremtsen. Adarabot ingyen nézhetik meg a sztrájkoló szövögyári munkások. Huddersfield lakosai 2000 dollárt adtak össze, hogy a két előadás költségeit fedezzék. Galsworthy darabja munkások és munkaadók egyenlenségéről szól. A munkások sztrájkba lépnek, mert a vállalat nem teljesíti bérkövetéseiket. Hosszas huzavona után ami mindkét félnek pénze került, a munkások: a régi feltételek mellett állnak ismét munkába.

— Az új szesztervény Abelesz Henrik és dr. Haiman Leó szakszerű magyar fordításában megrendelhető Abelesz Henriknél, Bucuresti, Str. Sf. Apostoli 72, 150 lejnek előzetes beküldése ellenében. Annak szétküldését a hivatalos lapban való megjelenést követő napon eszközlik a fordítók.

— Epékő-, vesekő- és hólyagkőbetegség, valamint azok, akik hógysavak sok tulajdonságában és közsavanyban szenvednek, a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfiai hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sörvajoknál és prostatabetegségekben is ajánlják. A Ferenc József keserűvíz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Az élet, álom és szín esodátatos játéka és demonstrációja lesz látható a Román Operában négy napon keresztül csütörtöktől, május 22-től kezdve vasárnap estig. A nagy olasz Marionett babaszínház jött el hozzánk Olaszországból és szenzációs opera- és operette-előadásokkal fogja tölteni művészi teljesítményét bemutatni.

— Özv. Kopolovits Ignac nagymérvű idegbajával jelenleg teljesen munkaképtelen. Kéri a nemesszivű embereket, hogy adományaikkal tegyék lehetővé, hogy legalább gyógyszerrel megcsináltassa. Adományokat Galamb-utca 17. szám alá kér.

— Gabonarakárak céljaira bérbeadják a vasuti raktárakat. A CFR vezérigazgatósága a gabonakampany lebonyolítása érdekében elhatározta, hogy a vasuti áruaktárakat szövetkezeteknek, mezőgazdáknak és kereskedőknek bérbeadja. A bér összege négyzetméterenként négy ven lej.

— Prager Chaim halála. Máramaros-szigetről jelentik, hogy Prager Chaim, a máramarosi ortodox zsidóság oszlopos tagja vasárnap délután hatvan éves korában meghalt. Az elhunyt a szigeti vallásos zsidóság közéletében igen jelentős szerepet töltött be s halála óriási részvétet váltott ki városzerte. Temetése hétfőn ment végbe a máramaros-szigeti zsidóság hatalmas részvételével. A templomudvarban felállított koporsó fölött Teitelbaum Zalmen Leó, főrabbi tartott szívbemarkoló gyászbeszédet. Az elhunytat felesége, három gyermeke és veje gyászolja.

— Worth divatbemutatójának szenzációi. Párisból jelentik: Tegnapi mutatta be Worth legújabb modelljeit, amelyek a nyári hónapok divatját fogják irányítani. Színeknek, formáknak, vonalaknak esodátatos kreációit lehetett látni ezen a bemutatón. A délelőtti ruha egyszerűbb lett. A szoknya talán egy centiméterrel hosszabb, mint a legutóbbi modelleken láttuk, a blúz egyszerű praktikus, a kabát sima. Fialos, praktikus, ügyes ez a divat. A késő délutáni és a kisestélyi ruha többnyire sötét anyagból készül, sok a muszlin- és csipkekombináció, sötétkék és piros, sötétkék és zöld a leggyakoribb színkeverék. Néha a zöld halvány-sárgával szerepel. De a fekete és fehér még mindig megmaradt. Az új estélyi-ruha már erősen eltér ettől színben, sőt formában is. A fekete kevésbé gyakori, inkább világos színek szerepelnek. A szoknya változatlanul hosszú. Türkizkék a favorit. A türkizkék néha pirossal, beigevel, barnával szerepel együtt. Nem lehet fölsorolni a formák és színek rengeteg finom változatát, bizonyos, hogy ez a divat alkalmas arra, hogy minden nő kifejezhesse egyéniségét. És ez a párisi divatkreatörök legfőbb célja.

— Elfogták a Magyar Színházról történt betörés tettesét. Csütörtökről péntekre virradó éjszaka folyamán a Magyar Színházban történt betörés tettesét ma reggel elfogta a kolozsvári rendőrség. Csütörtök este feltűnt Dions detektívnek, hogy egy rovtomtultu és a rendőrségen igen jól ismert betörő, László Miklós nagy „érdeklődéssel“ figyelte a Magyar Színházat. Másnap reggel jelentették a rendőrségen, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek feltörték a Magyar Színház nappali pénztárának és a ruhatárak fiókjait, felfeszítették az ajtókat, feltörték Kun Mátyás optikus értékes üvegkirakatát és annak tartalmát, hatvan ezer lej értékben, magukkal vitték a tettesek. A nyomozó közleg gyanúja nyomban László Miklósrá terelődött, akit ma reggel Marpozan komiszár el is fogott a Széchenyi-téren. A hírhedt betörő a keresztkérdések sulya alatt beismerte bűnét és a lakásán eszközölt házkutatás során előkerültek a lopott értéktárgyak.

— Lemondott a kolozsvári ortodox zsidó hitközség előljárósága. A kolozsvári ortodox zsidó hitközség előljárósága vasárnap délelőtt egy képviselő-testületi ülés keretében bejelentette lemondását. Az előljáróság az új választásokig vezeti az ügyeket.

— A tüdővész gyógyszerere bevált, de a betegek meghaltak. Lübeckből jelentik: A lübecki városi ügyészégi hivatal elrendelte az ugynevezett Calmette oltások bevezetését. Ez egy tüdővész-ellenes szérum, amellyel a gyermekeket tíz napos korukban oltják be, hogy ezáltal immunissá tegyék a tüdővész ellen. A Calmette oltások alkalmazását a legelső orvosi szaktekintélyek ajánlatára vezették be Lübeckben. Itt kétszáznyolcvanhat esetben alkalmazták az oltásokat. A beoltottak közül huszonhárman súlyosan megbetegedtek és nyolcan meghaltak. Az eredmények hatása alatt beszüntették az oltóanyag további alkalmazását.

— Felmentették Kun Armit, a marosvásárhelyi Cukorkakirályt. Néhány nappal ezelőtt fenti címmel beszámoltunk arról, hogy az ártatlanul megvádolt Kun Armin marosvásárhelyi Cukorkakirály ellen a vádat elejtették, az eljárást megszüntették. Itt említtük meg, hogy Kun Armin nem volt vizsgálói fogságban. A marosvásárhelyi kereskedő rehabilitálása széles körökben nagy meglepetést váltott ki.

— H. G. WELLS: A világtörténet alapvonalai és a művészetek fejlődése egy hatalmas albumalaku kötetben. Ára 560 lej, az Uj Kelet könyvosztályában.

— A francia hadvezetőség utasítást adott a harmadik rajnai zóna kiűritésének megkezdésére

Páris, május 19. A francia hadvezetőség Tardieu utasítására értesítést küldött az összes rajnavideki katonai parancsnokságoknak a harmadik megszállási zóna területei kiűritésének megkezdésére. A csapatok még ma megkezdik a kiűritésre vonatkozó korábbi tervezet haladéktalan végrehajtását s valószínű, hogy a rajnai harmadik zónából két héten belül a megszálló csapatok zöme távozik.

— Az amerikai sajtó tartózkodással fogadja Briand memorandumát

London, május 19. Washingtonból jelentik, hogy a francia nagykövet Briand emlékiratának átnyújtásakor külön is hangsúlyozta az amerikai külügyi hivatalban, hogy az európai államok együttműködésének megszervezése nem irányul az Egyesült-Államok ellen. Kormánykörök álláspontjukról nem voltak hajlandók ebben a kérdésben a sajtónak nyilatkozatot adni. A lapok tartózkodással fogadják a francia külügyminiszter memorandumát.

— Arkansas államban harminc négyzetmérföldnyi területet árasztott el az árvíz

Newyork, május 19. Arkansas államban El Dorado környékén szakadatiannul tartó felhőszakadások következtében harminc négyzetmérföldnyi területet árvíz árasztott el, amely öt várost és falut is előntessel fenyeget. A mezőgazdaság kárai óriásiak, ugyisint nagy károsodás éri a petróleumtermelő ipart is. A lakosság az elárasztott területekről pánikszerűen menekül. A segítségkérő emberek számára külön táborozó helyeket létesítet. Ezek közül egyikben már kétezeröt száz hajléktalan várja az elemi csapás elmúltát.

City-Cacao fogyasztók! Vigyázat!

Rajöttünk, hogy közkedvelt, kiváló minőségű City-Cacaonk helyett egyes kereskedők az üzleteikben kiállított, kg-os dobozainkba silány minőségű caot öntenek és azt mint City-Ca árusítják. Az ilyen tisztességtelen kereskedelem a törvényes eljárást megindította. Hogy a t. fogyasztóinkat hasonló sazelektől megóvjuk, a jövőbe City-Cacaonkat kizárólag eredeti csomagolású City-Cacaot, snrdrup csomagolásban hozzuk forgalomba. Utasítsák tehát vissza, az üzletekben kimérve árusított cacaohamisítványokat és kérjenek mindenünni eredeti gyári csomagolású City-Cacaot, mert a „CITY“ név biztosítékot nyújt a cacao kiváló minőségére, nagyszerű tápláló erejére és üdítő hatására.

Ügyeljünk jól a „CITY“ névre, mert más gyárak hasonló színű csomagolásban silány minőségű caeot kezdenek forgalomba hozni.

„City“ cacao-gyáral

A erőse

belföldi va

nemzetközi
junkturális
nye szerint,
lypont felé,
maiból érke
evőképesség
ezzel kapcsol
zásokról számoln
Az angol vaspia
alkodik. Az új
nár hónapok óta
elégítő. A rend
menyiségekből
puc csak közvetl
Nagobb kitések
egyáltalában nem
járó kitésekkel ne
ondoni vas- és a
javulást remélnék
tó lanyhulás és bi
izmust azonban
szolja.
Hasonló a helyz
hol a vasipari
ája a kulmináci
lönösen a nyeri
ztó, mert a be
alásával együl
sen visszafeljö
y miatt.
A belföldi vaspia
depresszió alati

SCH rthodox #1 BUDAPEST, VI

A jóvá tanóvra ki
nyil
Az összes elemi és
Szeretettel
Idegen nyelvek!
Naponta ötsz
Mélytányos díjak!
Folyó tanóvben félben

kolozsvári ortodox járására. A kolozs-hitközség elöljárói egy képviselőben bejelentette lejárásig az új választásokat.

gyógyszere bevált, de Lubeckből jelenlévő orvosi ügyészségi hivatalos győzelemmel Calmette. Ez egy tüdővészettel a gyermekeket oltják be, hogy ezeket a tüdővész ellen alkalmazását a legintézetek ajánlatára. Itt kétszáznegyvenhárom évesen alkalmazták az oltásos-özül huszonhárom évesek és nyolcan gyermekek hatása alatt a gyógyszer további al-

Kun Armit, a magyar királyt. Néhány címmel beszámoló az ártatlanul megvárososvásárhelyi C- vádat elejtették. Itt említjük, min nem volt vizsga. A marosvásárhelyi városa széles körökést váltott ki. A világtörténet alapvetések fejlődése egykorú kötetben. Ára a könyvosztályában.

őség utasítást adott a zóna kiűritésének érdekében.

Francia hadvezető-serege ertesítést küldött a második katonai parádák harmadik megemlékező kiűritésének. A parádák még ma megemlékező korábbi végrehajtását a harmadik zóna a megszálló es-

tartózkodással formorandumát.

Washingtonból jelezte a nagy követnek átnyújtásakor az amerikai külügy az európai államok megszervezése egyesült-Államok elők álláspontjokról. Itt ebben a kérdésben a kérdéskérdő adni. A fogadják a francia memorandumát.

harmine négyzetet árasztott el az víz.

19. Arkansas államnyelkén szakadatlanul adások következtében a földművelési terület, amely öt várost fenyeget. A mezőgazdasági, ugyancsak a petroleumtermelés az elárasztott területen menekül. A selték számára külön engedélyt. Ezek közül a többszáz hajléktalan és elhalt.

fogyasztók!

közkezdvelt, kiváló minőségű helyett a legjobb minőségű City-Cacaot.

egyetlen kereskedő vállalat megindította a hasonló minőségű, a jövőbe tartó eredeti City-Cacaot, sirdup az ország forgalomban.

Így, az üzletekben a cacaohamisítványok elleni eredeti gyári City-Cacaot, mert a legelőnyös tápláló hatására.

City-Cacaot, mert a színű csomagolású cacaoot kezdenek

City-cacao-gyáral

SZÉP LESZ

HA **Germandrée** PUDERÉT HASZNÁLJA

EZT A VILÁGHIRŰ PUDERT A 100 ÉV ÓTA FENNALLÓ PÁRIZSI GYÁR KÉSZITI

A **Germandrée** PARFŰM GYÁR

PÁRISBAN 1818 ALAKULT
MINDENÜTT KAPHATÓ

KÖZGAZDASÁG

A nemzetközi vaspiacot erősen nyomja a dekonjunk-turális helyzet

belföldi vasipari termelés helyzete sem mutat javulást — A belföldi vaspiacra minimális a kereslet

A nemzetközi vaspiacra uralkodó dekonjunkturális helyzet, szakkörök véleménye szerint, csak most közeledik a lypontra felé. A kontinens vezető ipari országoiból érkezett jelentések a piacok fejlődésének további eséséről és ezzel kapcsolatos termelési korlátozásokról számolnak be.

Az angol vaspiacra jelentős válság uralkodik. Az üzemek foglalkoztatása már hónapok óta egyáltalán nem kielégítő. A rendelések számából és a mennyiségekből megállapítható, hogy a piac csak közvetlen szükségleteit fedezi. Nagyobb kötések a legutóbbi időben egyáltalán nem fordultak elő. A lejárt kötések nem újítják meg. Bár a londoni vas- és acéltözsde közeléből javulást remélnék, a piacokon mutatkozó hanyatlás és bizalmhiány ezt az optimizmust azonban egyáltalán nem szolgálja.

Hasonló a helyzet a német piacokon is, ahol a vasipari termelés dekonjunkturális a kulminációs pont felé közeledik. Különösen a nyersvaspiac helyzete aggasztó, mert a belföldi piac további hanyatlásával együtt az exportpiac is gyorsan visszafejlődött a nyugati verseny miatt.

A belföldi vaspiac alakulása még mindig depresszió alatt áll. A romániai vas-

ipari termelés helyzete a legutóbbi hetekben sem javult és az üzemek foglalkoztatása egyáltalán nem felel meg a termelési kapacitásnak.

Meggyorsítják a teheráruforgalmat

Bevezetik a rádiót a romániai vasútvonalakon

Timisoara-Temesvár, május 19. Az államvasutak igazgatósága két újítást is léptetett életbe, amelyek egyrészt a kereskedők és gyárosok, másrészt pedig az utazók közötti közlekedést érintik.

Az első az, hogy az államvasutak igazgatósága végre hosszabb gondolkodás után rászánta magát arra, hogy május 15-ével az egész országban új alapokra helyezze a teheráruforgalmat. Mivel az eddigi számos panasz nyilvánult meg a teheráruforgalom lassúsága miatt, amely olyan mérvet öltött, hogy szinte bémórtogató huzta keresztül a kereskedők és gyárosok számításait, éppen ezért a vasut vezérigazgatósága meggyorsította a teheráruforgalmat és elhatározta, hogy az oldal- és mellékvonalokon is éppen olyan gyors teherkocsikat helyez forgalomba, mint a fővonalakon.

Ilyen módon a vasut igazgatóság elgondolása szerint már körülbelül június elsején a tehervonatok napi 200 kilométeres gyorsasággal közlekednek. Ez a gyorsaság szinte egyedülálló, mert a többi államokban a teherforgalomban csak napi 120 kilométeres gyorsaságot alkalmaznak.

Ugyancsak május közepével lépett életbe az államvasutak egy másik új-

Az üzleti helyzet javulását jelentősen befolyásolja a mezőgazdaság helyzete. Tavasz mezőgazdasági eszközökben tényleges kereslet alig volt. Ugyancsak nagyon kedvezőtlen előjelek között indult meg az építkezés szezonja is, mivel ezekben a cikkekben is alig tapasztalható érdeklődés. A kereskedelem a kilitástalan helyzet miatt csak a legszükségesebb cikkek vásárlására szorítkozik és a raktárt csak akkor egészíti ki, mikor ez már elkerülhetetlenné válik.

A vaskereskedelem helyzetének kedvezőtlen alakulása miatt természetesen a fizetőképesség is leromlott. Az erdélyi piacon éppen a legutóbbi időben vált nyilvánvalóvá néhány cég erősen passzív helyzete és ennek következtében a szakmában a közeljövőben nagyobb leépítések várhatók.

Kényszeregyezséget kért a Stössel et Co. kolozsvári fémkereskedő-cég

Adósainak fizetéseketelensége és a fémcikkek árának esése rendítették meg a jövővű céget

Cluj-Kolozsvár, május 19. A Stössel et Comp. kolozsvári fémkereskedő cég ma a bíróságnál ügyvédje útján kényszeregyezséget kért.

Az utóbbi időben a gazdasági válság a vas- és fémiparban is megindította. A Stössel-cég sok nagyobb fizetéseketelenség miatt cégnél jelentékeny összeggel volt érdekelve, úgyhogy ezek az esetek a céget immobilizálták. Jelentékeny veszteségek érték továbbá a céget a fémek abnormálisan történt esése miatt is. A cég közlése szerint 1928. december végén az angol ón 241 font volt a londoni tőzsdén, míg folyó hóban 145 font, a horgany ára pedig ugyanezen idő alatt 27 fontról 17 fontra esett. Ugyanez az arány a többi fémeknél is.

A cégnek állandóan nagy készletei voltak, úgyhogy árhullámzások miatt is jelentékeny veszteségek érték.

A passzívák 20 milliót tesznek ki, az aktívák 14 milliót. A cég hitelezőinek ötven százalékot ajánlott fel három év alatt való fizetésre.

A nagyváradi pénzügyintézetek egy százalékkal redukálták a kamattal. A nagyváradi pénzügyintézetek május 15-től kezdődő érvényű egy százalékkal csökkentették a takarékbetétek, mint a folyószámla betétek után megállapított kamattételeket.

A hitelezők elfogadták a Mártonffy et Co.-cég kényszeregyezési ajánlatát. A kolozsvári piacon a közelmúltban nagy feltűnést keltett Erdély egyik legnagyobb szőrméáruházának, a Mártonffy et Co. cégnek kényszeregyezési kérése. A cég 8,754.400 lej aktívával és 18,900.354 lej passzívával a kényszeregyezési eljárás megindítását kérte maga ellen és harminchat hónap alatt fizetendő 50 százalékos kiegyezési kvótát ajánlott fel. A kolozsvári törvényeszk a kényszeregyezési bejelentést elfogadta és a hitelezők meghallgatását a tegnapi napra tűzte ki. A tegnapi tárgyaláson a hitelezők nagy többsége elfogadta a felajánlott 50 százalékos kvótát.

SCHÜCK
Orthodox flu Internátus
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 33.
A jövő tanévre kibővített arányokban nyílik meg.
Az összes elemi és középiskolák közelében.
Szeretetteljes gondosság!
Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!
Naponta ötszöri hőmérséklet!
Méltányos díjak! Külön számla nincs!
Folyó tanévben felbontják még elfogadtnak

SPORT

Az Universitatea megsemmisítő vereséget mért a HTV-ra

Universitatea—HTV 7:0 (4:0)

A romániai futballbajnokság elődöntőjében ezúttal a kolozsvári és nagyszabadosi bajnokok találkoztak, miután a nagyváradi és brassói bajnokok velük szemben elvéreztek. Az esős időjárás dacára igen szépszámu közönség érvegett az Universitatea nagyszerű támadó játéka miatt, amely a sáros, felzött talajon is kitűnően érvényesült. Az egyetemiek pompás összjátékkal, remek húzásokkal dolgoztak a nehéz talaj dacára és egyre-másra szereztek a gólhelyzeteket, amelyekkel szépszámmal értékesítették is. A győztes csapat csatársorának minden tagja kiváló produkált, halfsora is megfelelt, védelme biztosan állt a sarat. Egyénileg Guga, Rosenfeld, Huniade, Marsell, Giurgiu és Puscaru nyújtották a legjobb teljesítményt.

A HTV nagy csalódást keltett. A csapat szép szál legényekből áll, akik azonban kevés technikai és taktikai tudással rendelkeznek, a lendület pedig egyedül nem elég. A szebeniek nem tudtak a talajhoz alkalmazkodni s halfsoruk okozta súlyos vereségüket, mert a védekezéshez nem értenek, támadásba pedig nem tudták csapatukat dobni. Egyénileg Seifert, Dandler és részben Winkler nyújtottak jobb teljesítményt, de egészben véve szürke együttes képét láttuk, amely azonban igen szimpatikus, fair és fegyelmezett csapat.

A gólokon Rosenfeld (3), Huniade (2) és Marsall (2) osztozkodtak, a győzelemben az egész csapat és vele együtt a kolozsváriak diadaláért lelkesedő közönség Dr. Hirsch Elemér nagy körültekintéssel vezette a mérkőzést, Konez Rudi és Nagy Lajos határbíráskodásával.

A Haggibor sportünnepsége nagy sikert hozott az egyesületnek

Vasárnap délután rendezte meg a Haggibor a református kollégium tornatermében sportünnepélyt. Hatalmas közönség zsufolással megtöltötte a tágas termet és lelkesen tapsolta végig a versenyzők pompás teljesítményét. A Haggibor törpe-tornászai képezték a nap első szenzációját. Nagyszerű gyakorlatokat remek gulákkal fejezték be. A nagy tornászok nagyszerű gyakorlatokat mutattak be lovon, nyújtón és korlátlan. Különösen Kardos, Biró, Dáskál, Kohn, Legmann, Traurig és Rimóczy produkáltak elsőrangú. A Haggibor vívőgárdája mutatta be ezután tudását. Erős, Neufeld, Rados, Spitzer és különösen a temperamentumos Bruner Bandi nívós asszokkal gyönyörködtek a közönséget. Végül a boxológárda versenyzői szerepeltek. Kitiűnő iskolát mutattak be, majd Gyémant tréner stafétaboxolása aratott nagy tetszést.

Az ünnepély végén dr. Erős Vilmos, az egyesület elnöke mondott köszönetet a tornászok fáradhatatlan vezetőjének, Schwartz Lajosnak, a boxolók trénerének: Gyémant Sándornak.

Belföldi eredmények:

Arad. Gloria CFR—Amte 3:1 (1:0). AAC—Banatul 2:1 (1:0). Tricolor—Vointa 5:1 (4:1). Olimpia—Ate 2:1 (1:0). Temesvár. (Szombat.) Beogradsky (Belgrád)—Gyapjuipar 3:1 (0:0). Nemzetközi. (Vasárnap). Kinizsi—Beogradsky 2:2 (1:0). Nemzetközi. Politechnika—Rapid 4:0 (1:0). Nagyvárad. Romania—Crisana 3:0 (1:0). A kolozsvári csapat szép játékkal győz. Bukarest. Olimpia—Macabea 1:0 (0:0). CFR—Turda 7:1 (4:0). Braila. Juventus—Dacia Unirea 16:0 (7:0). Országos elődöntő. Brassó. BMTE—Brasovia 3:2 (2:2). Bajnoki.

Külföldi eredmények:

Budapest. Ferencváros—Kispest 9:1 (6:0). Debrecen. Hungária—Boeskey 2:2 (2:0). Miskolc. Attila—Bástya 1:1 (1:1). Kaposvár. Újpest—Somogy 4:1 (1:1). Pécs. P. Baranya—Budai 11. 3:1 (1:0). A MAFC nemzetközi atlétikai verse-

nyén Hirschfeld, a világhírű német dobó, a súlydobásban 14.85 méterrel győzött Darányi ellen, aki 14.75 centiméteres eredményt ért el. Kiemelkedő eredménye még a versenyzők, a 400 méteres síkfutás, ahol Sugar (UTE) 49.8 másodperccel győzött Barsi ellen. A gerelyvetésben Szepes 63.54 m-es hatalmas dobással lett első. A többi versenyszám eredményei még szezonkezdetre valanak.

Szinbáz—Művészet

A Magyar Színház irodájának közleményei:

MAR LATHATO A MAGYAR SZINHAZBAN A KOMEDIASHAJÓ. 15 FELVONÁSOS HANGOS. ZENÉLŐ, ÉNEKLŐ, DE NEM BESZÉLŐ FILMCSODA

Nem frázis, nem nagyhangú reklám, de tiszta valóság, hogy az eddig látott összes hangos filmek között versenyen felül áll a „Komédiashajó”. Nem akarjuk a megszokott jelzőket használni, egyszerűen arra kérjük a közönséget, győződjék meg a saját szemével és fülvél, tulsz-e, ha azt mondjuk, hogy eddig a „Komédiashajó” a legérdekesebb, legtökéletesebb, leggazdagabb kiállítású hangos film.

Nagyon könnyen győződhetik meg erről mindenki, mert a Magyar Színház igazgatósága tekintetbe véve a méhetlenül súlyos gazdasági válságot, olyan alacsonyra szállította le a helyárakat, amire az egész világon nincsen példa.

A Magyar Színházban a legdrágább jegy (páholy és földszinti ülések) 20 lej, az összes erkélyülések ára: 10 lej. Délután is, este is; ezek a helyárak érvényesek.

A MAGYAR SZINHAZ MOZI-MUSORA:

A Magyar Színház mozi-előadásának műsorán a világ leghatalmasabb filmalkotásai fognak szerepelni, a helyárak pedig a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel a legmélyebben vannak leszállítva.

A Magyar Színházban a legdrágább hely (Páholy, vagy földszinti ülés) 20 lej, az összes erkélyülések ára pedig 10 lej.

Kedden 3, 5, 7 és este 9 órakor: Komédiashajó. (Helyárak: Páholy-ülés és összes földszinti jegyek 20 lej. Erkély jegyek 10 lej.) Szerdán 3, 5, 7 és este 9 órakor: Komédiashajó. (Helyárak: Páholy-ülés és összes földszinti jegyek 20 lej. Erkély jegyek 10 lej.)

Csütörtök 3, 5, 7 és este 9 órakor: Komédiashajó. Helyárak: Páholy és összes földszinti jegyek 20 lej. Erkély jegyek 10 lej.)

Pénteken üdonság, világszenzáció: A Vörös boszorkány. (Vajda Ernő film-témája. Főszereplője: Clara Bow. Rendezője: Wellmann, a Wings híres rendezője. Helyárak: Páholy-ülés és összes földszinti ülések 20 lej. Összes erkélyjegyek 10 lej.)

Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor: A Vörös boszorkány. (Clara Bow. Helyárak: Páholy-ülések és összes földszinti ülések 20 lej, összes erkély-ülések 10 lej.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyárakkal: Az óceán hőse. (Páholyülések és összes földszinti jegyek 15 lej. Összes erkélyjegyek 10 lej.)

Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 órakor: A Vörös boszorkány. (Helyárak: Páholy-ülések és összes földszinti jegyek 20 lej. Összes erkély-ülések 10 lej.)

CORSO FILMSZINHAZ MÜSORA:

Kedd 5, 7, 9 órakor: A mámor. Strindberg örökbeszű drámája. Főszereplők: Lars Hanson és Gina Maneés. Teljes zenekar. Rendes helyárak. Szerda 5, 7, 9 órakor: A mámor. Rendkívül érdekes dráma. Strindberg mesterműve. Főszereplők: Lars Hanson és Gina Maneés.

SELECT-MOZGO:

Kedden: „A sejk foglya”. Szenvedélyes dráma, melynek cselekménye a Sahara végtelen sivatagjában játszódik le. Főszerepben: Várkonyi Mihály és Jetta Gondal. Néma film. Szerdán: „A sejk foglya”.

URANIA MOZGO:

Kedden: Közkívánatra: „Régi dal”. Richard Tauber Világhírű német tenorista nagyszerűen sikerült hangos, éneklő és beszélő filme. Szerdán: Közkívánatra: „Régi dal”. Richard Tauber Világhírű német tenorista nagyszerűen sikerült hangos, éneklő és beszélő filme.

Rádió műsor

Idő. Középeurópai

Kedd, május 20.

Bukarest. 17: Jazz. 18: Felolvasás. 18.15: Beszélő újság. 20: Gramofon. 20.30 Angol nyelvoktatás. 21: Rádiózenekar. 21.30: Felolvasás. 21.45: Rádiózenekar. 22.45: Beszélő újság.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Bach, Nevin, Goldmark, Puccini, Liszt, De Falla, Debussy, Stravinsky, Rékai stb. művei. 9.30: Hírek. 11.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. Fucik, Waldteufel, Rossini, Wagner, Heuser, Meyerbeer, Hoffmann művei. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny folytatása. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3.30: Mese-délután. 5: Novellák. 5.30: Keringők és operettrészletek. 6.30: Francia nyelvoktatás. 7.10: Hangverseny. 8: „Bábjáték” színmű. 10: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. Majd cigányzene.

Bécs. 20: Különböző bécsi műdal. 21: Opera.

Frankfurt. 22.20: Kamarazene. Beethoven: B-dur fuga, Beethoven: Kreuzer szonáta.

Köln. 20: Rádiózenekar. Lippse. 19.30: Verdi: „A rablók” című operája.

Toulouse. 21: Operarészletek.

Belgrád—Zágráb. 20: Hangverseny.

Kassa. 19.35: Gramofon.

Pozsony. 19.35: Gramofon.

Milano. 20.30: Vegyes hangverseny.

Torino. 21: Szimfonikus hangverseny olasz és román szerzők műveiből.

Róma. 21.02: Vonósnyegyes.

Stockholm. 22.10: Zene régi hangszeresek.

Oslo. Strauss-operette.

Varsó. Kattovitz. 19.20: Bizet: Carmen e. operája.

Szerda, május 21.

Bukarest. 18.30: Kálmán: Cigányprimás-egyveleg. 19. Rádiógyetem. 20: Gramofon. 21: Csellószó. 21.45: Niculescu —Bassa operánékes estje. 22.15: Cocorescu zongoraművésznek jótétele.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédségvezető zenekarának hangversenye. Demeter: Szittya-induló. Ziehrer: Csókom az egész világot — keringő. Barna I.: Magyar virtus — nyitány. Wagner: Lohengrin — nagy ábránd. Várady Aladár: Keleti táncok. A háromhölgyek bevonulása. Tanc az udvarnál. Kigyóbüvölő tance. Kálmán Imre: Részletek a „Montmartrei ibolya” operettből. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. Coates: Miniatűr-szvit. Jakob Terka: Valse intermezzo. Handel: Larghetto. Sándor Jenő: Valahol a nyár... Fiorito: King for day — keringő. Rozyezky: Krakoviak. Hetényi—Heidelberg: Asszonyomért. Ábrahám: Honvédbanda. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 4.10: A Magyar Cserkészszövetség előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.10: Ifj. Hegedüs Sándor novellái. 5.35: A Szent Imre jubileumi év alkalmából a Zeneművészeti Főiskola dízshangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.25: Gyorsírási tanfolyam. 7.55: Süle Antal felolvasása: „A modern hírlapírás és a rádió”. 8.20: Részletek a „Parasztbeesület” és „Bajazók” c. operákból. Előadják: Tihanyi Vilma és Halmos János, a m. kir. Opera ház művészei, a m. kir. Operaház énekkara és zenekara. Utána kb. 9.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Gramofonhangverseny. Puccini: Tosca — ária (Rethberg Erzsébet). Leon Cavallo: Kacagj Bajazó (Lauri Volpi). Ravel: Bolero. Puccini: Bohémek. Rethberg Erzsébet). Massenet: Elegie. Verdi: Troubadour. Offenbach: Hoffmann meséi. Bizet: Carmen. Habanera. Kerr—Zamecnik: Redskin — Indiánszerelme. A sziget dala. Kaun: Humoresque. Chopin: Nocturne. Polonoise. Utána kb. 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20: Tarka est. 21.20: Karének. Berlin. 21.15: Mennyei orgona e. szim-

fónikus legenda, baritonra, kisenekarra és zongorára.

Frankfurt. 23.05: Fülemlés. Varsó. Kattovitz. 15: Kamarazene. Milano. Torino. 20.30: Vegyes zene. Róma. 21.02: Szimfonikus hangy. Pozsony. 19.35: Rádiózenekar. Petrács: Chopin-ábránd. Leopold: Polonia. Prága. 20: Operaáriák. 20.25: Cselló és zongorajáték. Handel és Brahms művei.

Oslo. 20: Skandináv zene. 22.10: Fuvola- és klarinétjáték. 22.40: Gramofon tánczene.

Comunitatea Izraelita Aut. Ort. Dej.

ארצה. אור. קולטורעמיינרע דעש.

146—1930.

BÉRBEADÁSI HIDE TMÉNY.

A deji Aut. Ort. Izraelita Hitközpontjának újonnan átalakított és modernül berendezett, gőz- és kádfürdővel kapcsolatos

RITUALIS FÜRDŐJE

a hozzátartozó lakással együtt, a évi június hó 15-től kezdődően, egy leg három évre, árverés útján bérlet adni. Azok, akik ezen bérletre reflektálnak, felhivattak, hogy iradját ajánlataikat, tizezer Lei bérlet deponálása mellett, mely összeget kaucióként harmincezer Lei-re kiegészíteni tartozik, legkésőbb a folyó hó 15-én a hitközpontig benyújtásuk. A fűrdő bérének kikiáltási ára tizezer Lei árverési feltételek a hitközpont irodájában, Str. Stefan cel Mare No. 1. tudhatók, ahol a fürdő jövedelme gére és a bérletre vonatkozó egyéb világotítások is megadottak.

Dej, 1930. május hó 16-án.

Klein Nándor

hitközponti jegy

Rosenzweig Jakab s

hitközponti elnök.

Apróhirdetése

35 ÉVES, forgalmas fűszer, liszt, dohányárda betegség miatt házál együtt eladó, esetleg bérbeadó. — Ugyanott eladó kisméretű szappantartó berendezés. Berkovits Jakab Gheorgheni Jud. Ciuc.

MAGYAR, német toman levelező kerekheti 3 órára. Élőnyben 50.000 lei kölcsönt nyújt. Ajánlatot „Perfekt” jellegre a kiadóba.

KIADÓ a jóforgalmu „Burdea” vendéglő tejes berendezéssel. Str. Moşilor 149.

ÁLLÁS, jó megélhetést biztosít magának, ha 100 leiert körüli sorsjegyet vásárol, mely meggyerheti az 1 millió készpénz nyereményt. Sorsjegyiroda, Cluj, Piata Unirii 20.

VALCELE, Előpatak fürdőre jud. Teiscauné kóser vendéglő kerekettük. Villában eladó butorozott szobák kaphatók. Érdeklődni tulajdonosnál Goldstein Marónál Valcele.

TISZTVISELŐNŐ három évi gyakorlattal jó bizonyítványokkal állást keres. Cim a kiadóban.

SCHWARZ JOEL Stüssmann csernovici lakos, volt szatmári kántor közölje azonnali pontos címét szalontai sórával fontos existenciális ügyben.

MAKULATURA papír 5 kg.-ként is eladó az Uj Kelet kiadóban

SCHWARTZ I. NACNE orth. k. VEGETARIUS TERME és tejcsar. Reg. Ferdinand (seleny-utca) 10. alatt megnyit. Ugyanott naponta friss tej és bivalytej, ugyanott naponta frissen szített tej, tejszíj és turó kaph. Csescsemőknek és tegeknek állandóan ténhetől fejt tej kapható házhöz sz. litva is.

Német, román nyelven perkt levélzöt, ki a könyvelés is ért, keresünk. A latokat „Azonnali” igére a kiadóba.

ORT KÓSER kerembe kerestetik az asszony vagy leány konyhában és kigálásban jártassá bir. Cim Beisnac. Brasov. Kórház-u. 1

EGY teljesen jókarban levő angol gyártmányú tennis-rakett eladó. Cim a kiadóban

ELEGÁNSAN burokozott különbejárt kertnyíló szoba, fűrdőszoba használati kiadó. Eszterházy-utor 17/a. (Str. Bălcescu).

ÓVA DÉK KÉPE volt vidéki kereskedő raktárnoki vagy ügyelői, esetleg hasonló állást keres. „Megbizotti” jellegre kiadóba.

GYÁRVÁROSBA MEGYE SZÉKH LYEN 35 éve fennálló textil üzlet beteg miatt átadó. Választás „Textil” jellegre a kiadóban.

a márka amennyiben csak a „OLLA” betűkkel lehet megjelölni a legmegbízhatóbb. Mindezt kapható. Valódi csak az „OLLA” név látható!

